

1. Korporativ informasiya sistemlərinə qoyulan tələb deyil:

- √ stoxastiklik
- miqyashlılıq
- etibarlılıq
- acıqlıq
- sistemlilik

2. Təsərrüfat təhsilinin kreativ tipi .....

- √ daha adekvatdır
- təsərrüfat polarizasiyasını dəstəkləyir
- azadlıq və bərabərlik prinsipləri əsasında münaqişə yaradır
- yeni beynəlxalq problemlərin yaranmasına səbəb olur
- rəqabətə davamlı deyil

3. Təsərrüfat təhsilinin etatistik tipi .....

- √ inkişafının xarici amillərdən istifadəsinə əsaslanır
- Müasir cəmiyyətin dəyərlərinə uyğundur
- XXI əsrdə ilk üstünlük təşkil edəcək
- rəqabətə davamlıdır
- əməyə təbii çağırışa əsaslanır

4. Korporativ informasiya sistemlərinin əsas xarakteristikası deyil:

- √ istifadəçilərin sayının çox olması
- məlumatların çatdırılma müddəti
- verilənlərin emalının dəyəri
- şəbəkənin məhsuldarlığı
- şəbəkənin əməliyyat imkanları

5. Korporativ informasiya sistemlərinə qoyulan sistemlilik tələbi nəyi ifadə edir?

- √ müəssisənin fəaliyyətinin əsas məqsədə nail olunmasına istiqamətlənməsini
- müxtəlif qanunauyğunluqlara cevik uyğunlaşma qabiliyyətini
- istismar prosesində zərurət olduğu halda əlavələr edilməsinin mümkünlüyünü
- verilənlərin tamlığının və ziddiyyətsizliyinin qorunmasını
- verilənlərin mühafizə olunmasını

6. Etatizmin müstəsna formalarıdır:

- √ Despotik dövlətlər
- Üçüncü Dünya Dövlətləri
- Orta əsr dövlətləri
- Ümumi məhsul göstəricisi aşağı olan dövlətlər
- Müstəqil dövlətlər

7. C.Gelbreytə görə sənaye sistemi iqtisadiyyatın bir hissəsi olaraq nə ilə xarakterizə edilir?

- √ İri korporativ strukturların fəaliyyəti.
- Bazar sektoru
- İri və orta təşkilatlar
- Nizamsız toplantılar.
- Dövlət müəssisələri

8. XXI əsrin ilk korporasiyası-bu.....

- √ istehlakçıya istiqamətlənmiş modulların qarşılıqlı əlaqəli məcmusudur
- informasiya iqtisadiyyatının təşkilati əsaslarıdır
- idarəetmənin müasir konsepsiyasıdır
- yüksək nəticəli fəaliyyətin təşkilidir
- optimal bazar strukturu

9. Kreativ korporasiyanın parametrlərindən biridir:

- √ kreativ korporasiya kreativ şəxsin dayanıqlılığını və kamilləşməsinə təmin etməklə onun ətrafında formalaşır
- yaradıcı və maddi imkanların yaranması ilə biznes formalaşır
- dövlət müəssisəsi kimi biznesə münasibət
- təşkilatın məqsədlərinə bağlılıq az dayanıqlı olur
- təsisçilərin uğuru kapitalın böyük hissəsi üzərində nəzarətlə cəmlənir

10. Kreativ korporasiyanın parametrlərindən biridir

- √ daima dəyişilmə qabiliyyətinə malik olma
- siyasi elementləri işgüzar həyata gətirirlər
- dar ixtisaslaşmanı özündə saxlayır
- ictimai həyatın reallığını dəyişdirir
- işçilər istehsal prosesinin müəyyən elementlərini şəxsləndirirlər

11. Kreativ korporasiyada insan

- iqtisadi və siyasi proseslərdən asılı deyil
- √ intellektual kapitalı təcəssüm etdirir
- maddi kapitalı təcəssüm etdirir
- sənayeləşdirmə rəmzidir
- texnostrukturun üzvüdür

12. XXI əsrdə kreativ korporasiyanın rolu .....

- √ güclənəcək
- azalacaq
- öz-özünə məhv olacaq
- əhəmiyyətsiz olacaq
- dəyişilməz qalacaq

13. Kreativ korporasiyanın parametrlərindən biridir:

- √ fəaliyyət ilk növbədə təsisçilərin ideallarına və daxili istəklərinə cavab verir
- idarəetmə strukturlarının rəhbərlikdən asılı olmamazlığı
- rəqabət üstünlükləri
- bazar iqtisadiyyatında gücləndirilmiş inkişaf
- strukturların inteqrasiyası

14. Kiçik müəssisələrin yayılmasını mümkün edən səbəbdir:

- √ Təsisçilərin intellekti və istedadı
- Kiçik və orta biznes dəstəyi
- İnformasiya texnologiyalarının inkişafı
- proteksionist dövlət rejimi
- Müəyyən dövlət siyasəti

15. Etatistik korporasiyanın xarakterik xüsusiyyətlərindən biridir:

- √ öz inkişafı üçün nəhəng investisiyalara tələbat
- nəzarətsiz inflyasiya
- xüsusi olaraq yaradılmış defisit
- müdafiə sənayesi müəssisələrinin qeyri-məhdud maliyyələşdirilməsi

- innovativ inkişaf

16. Etatistik korporasiyanın xarakterik xüsusiyyətlərindən biridir:

- √ Keyfiyyət baxımından deyil, kəmiyyət baxımından uğurlar əldə edilməsi
- Maşınqayırma və elektrotexnikanın sürətli inkişafı
- Dövlət müəssisələrinin yüksək icrası
- Geriləmiş ixracat
- Süni olaraq aşağı məsrəflər

17. Etatistik korporasiyanın xarakterik xüsusiyyətlərindən biridir:

- √ Yalnız nisbətən dar sahələrdə uğur əldə etmək bacarığı
- Qurumlarının inteqrasiyası
- Siyasətin iqtisadiyyatdan asılılığı
- Özünü tənzimlənməsi
- səmərəli, rəqabət qabiliyyətli mübarizə

18. Etatistik korporasiyanın xarakterik xüsusiyyətlərindən biridir:

- √ dövlət tərəfindən müəyyən edilmiş vəzifələrin həyata keçirilməsi əsas məqsəddir
- ciddi ierarxiya
- rəqabətin üstünlükləri və çatışmazlıqları
- strukturların fərqliliyi
- bazar iqtisadiyyatının güclü inkişafı

19. Klassik korporasiyanın inkişafının üçüncü mərhələsinin mühüm məqamlarından biridir:

- √ personalın spesifik mədəni birliyi
- Bazar carışımlarında məntiqi mübarizənin dəyişməsi
- bazar carışımlarında məntiqi mübarizənin dəyişməsi
- Məhsul istehsalının həcmünün artırılması
- İstehlakçıya istiqamətlənmə

20. Korporasiyanın növləri:

- √ Klassik, etatistik, kreativ
- İxtisaslaşdırılmış, kütləvi, mərkəzləşdirilməmiş
- sənaye, istehsal, mərkəzləşdirilmiş
- Daxili, xarici, sərbəhd
- qlobal, özəl, dövlət

21. Klassik korporasiyanın inkişafının üçüncü mərhələsinin mühüm məqamlarından biridir:

- √ Bu formalaşmada intellektual sahənin işçilərinin aparıcı rola malik olması
- yeni texnologiyaların yaranması
- Sosial istehsalın inkişafı
- Sənaye iqtisadiyyatından informasiya iqtisadiyyatına keçid
- maksimal ən aşağı səviyyədə qərar qəbul etmə hüququnun hazırlanması qəbul etmək hüququ hazırlanmışdır

22. Klassik korporasiyanın inkişafının üçüncü mərhələsi nə vaxta təsadüf edir?

- √ 80-ci illərin sonuna və 90-cı illərin əvvəllərinə
- 50-60-cı illərə
- 70 -ci illərə və 80-ci illərin əvvəllərinə
- XXI əsrə
- 40-cı illərdə

23. Klassik korporasiyanın inkişafının ikinci mərhələsi nə vaxta təsadüf edir?

- √ 70-cı illərə və 80-cı illərin əvvəllərinə
- 50 - 60-cı illərə
- 80 - 90- cı illərin sonuna və 90-cı illərin əvvəllərinə
- XXI əsrə
- 40- cı illərdə

24. Klassik korporasiyanın inkişafının birinci mərhələsi nə vaxta təsadüf edir?

- XXI əsrdə
- 40-cı illərdə
- 70 - 80 -cı illərdə
- 80 - 90-cı illərdə
- √ 50-60-cı illərdə

25. İlk korporasiya hansı şəkildə təqdim edilmişdir?

- √ İqtisadi məqsədlərə nail olmaq üçün azad təsərrüfat obyektlər birliyi
- Hər hansı bir məhsulun geniş miqyaslı istehsalı
- Orta əsr sxemləri ilə ümumi xüsusiyyətləri olan ierarxiya
- Merkantilizm sonlarında yaranan təşkilat
- Tacirlər ittifaqı

26. Kreativ korporasiya .... təşkilatdır.

- √ dünyagörüşü birliyi və onun üzvlərinin dəyər göstəriciləri əsasında qurulmuş
- sənaye əsrinin elmi idarə olunmasına əsaslanan
- stimulları fəaliyyət motivlərindən yüksək olan
- işçilərin cəhdinə və daxili ziddiyyətlər əsaslanan
- biliklərlə və uyğun gəlirlə idarə olunan

27. “Yeni” iqtisadiyyatın əsasında nə durur?

- √ informasiya texnologiyaları
- korporativ İnformasiya sistemləri
- OLAP - sistemlər
- Data Warehousing sistemləri
- informasiya sistemləri

28. Etatizm nədir?

- √ cəmiyyətin bütün sahələrində milliləşdirilməsi
- sənaye korporasiyasının inkişafı
- dövlət strukturlarının birləşməsi
- dövlət strukturlarının bir-birindən ayrılması
- ictimai istehsalın dəyişkən strukturu

29. Korporativ informasiya sistemlərinə qoyulan miqyaslılıq tələbi nəyi ifadə edir?

- √ törəmə firma və fəaliyyətlərinin təşkili – artımı tendensiyasına malik olmasını
- verilənlərin mühafizə olunmasını
- verilənlərin tamlığının və ziddiyyətsizliyinin qorunmasını
- istismar prosesində zərurət olduğu halda əlavələr edilməsinin mümkünlüyünü
- müxtəlif qanunauyğunluqlara çevik uyğunlaşma qabiliyyətini

30. Korporativ informasiya sistemlərinə qoyulan təhlükəsizlik tələbi nəyi ifadə edir?

- √ verilənlərin tamlığının və ziddiyyətsizliyinin qorunmasını
- istismar prosesində zərurət olduğu halda əlavələr edilməsinin mümkünlüyünü
- törəmə firma və fəaliyyətlərinin təşkili – artımı tendensiyasına malik olmasını
- daha məhsuldar aparat-proqram platformasına keçidi

- müxtəlif qanunauyğunluqlara cevik uyğunlaşma qabiliyyətini

31. Korporativ informasiya sistemlərinə qoyulan adaptivlik tələbi nəyi ifadə edir?

- √ müxtəlif qanunauyğunluqlara cevik uyğunlaşma qabiliyyətini
- verilənlərin mühafizə olunmasını
- törəmə firma və filialların təşkili – artımı tendensiyasına malik olmasını
- daha məhsuldar aparat-proqram platformasına keçidi
- istismar prosesində zərurət olduğu halda əlavələr edilməsinin mümkünlüyünü

32. Korporativ informasiya sistemlərinə qoyulan acıqlıq tələbi nəyi ifadə edir?

- √ istismar prosesində zərurət olduğu halda əlavələr edilməsinin mümkünlüyünü
- verilənlərin mühafizə olunmasını
- törəmə firma və filialların təşkili – artımı tendensiyasına malik olmasını
- daha məhsuldar aparat-proqram platformasına keçidi
- müxtəlif qanunauyğunluqlara cevik uyğunlaşma qabiliyyətini

33. Korporativ informasiya sistemləri (KİS) müəssisənin fəaliyyətini hansı standartda uyğun olaraq dəstəkləyir?

- √ ISO 9000
- GOST 34
- ISO 8410
- ISO 1000
- ISO 12207

34. Korporativ informasiya sistemlərinə qoyulan tələb deyil

- √ determiniklik
- mobillik
- komplekslik
- təhlükəsizlik
- adaptivlik

35. Korporativ informasiya sistemləri müəssisə tərəfindən ..... məqsədilə yaradılır.

- √ istehsal prosesinin daha səmərəli idarə olunması
- bazarda rəqabət qabiliyyətinin təmin edilməsi
- keyfiyyət standartlarının təmin edilməsi
- gəlirin və itkinin planlaşdırılması
- gəlirin planlaşdırılması və ona nəzarət

36. Korporativ informasiya sistemi - .....

- √ informasiya sistemlərinin məcmusudur
- iqtisadiyyatın bir hissəsidir
- keyfiyyət standartıdır
- protokollar ailəsidir
- informasiyanın ötürülməsini idarə edən protokoldur

37. Komponentyönlü modelin üstünlükləridir: 1. proqram təminatının işlənilmə vaxtının azaldılması 2. sifarişçiyə yüksək tələblər 3. proqramın işlənilmə dəyərinin aşağı salınması 4. işlənilmənin məhsuldarlığının yüksəldilməsi 5. işlənilmə vaxtının idarə olunması və ona nəzarətin çətinliyi

- √ 1, 3, 4
- 1, 3, 5
- 2, 3, 4
- 1, 4, 5
- 1, 2, 3

38. Spiral modelinin çatışmazlıqlarıdır: 1. sifarişçiyə yüksək tələblər 2. işlənilmənin iterasiya strukturuna sistemli yanaşma addımının daxil edilməsi 3. proqram məhsulunun mükəmməlləşdirilməsi və riskin azaldılması üçün modelləşdirmədən istifadə 4. işlənilmə vaxtının idarə olunması və ona nəzarətin çətinliyi
- √ 1, 4
  - 1, 2
  - 1, 3
  - 3, 4
  - 2, 3
39. Spiral modelinin üstünlüklərinə aid deyil:
- √ işlənilmə vaxtının idarə olunması və ona nəzarətin çətinliyi
  - təkamül işlənilmənin hər bir gövdəsində riskin nəzərə alınmasının aşkar mümkünlüyü
  - işlənilmənin iterasiya strukturuna sistemli yanaşma addımının daxil edilməsi
  - proqram məhsulunun mükəmməlləşdirilməsi və riskin azaldılması üçün modelləşdirmədən istifadə
  - proqram təminatının işlənilməsinin daha real inikası
40. Spiral modelinin üstünlüklərinə aid deyil:
- √ sifarişçiyə yüksək tələblər
  - təkamül işlənilmənin hər bir gövdəsində riskin nəzərə alınmasının aşkar mümkünlüyü
  - işlənilmənin iterasiya strukturuna sistemli yanaşma addımının daxil edilməsi
  - proqram məhsulunun mükəmməlləşdirilməsi və riskin azaldılması üçün modelləşdirmədən istifadə
  - proqram təminatının işlənilməsinin daha real inikası
41. Proqram təminatının klassik həyat dövrünün üstünlüklərinə aiddir: 1. layihənin bütün mərhələləri üzrə müvəqqəti qrafik və planın alınması 2. real layihələrin standart addımlar ardıcılığından tez-tez yayınması 3. işlənilmənin gedişinin nizamlanması 4. yalnız işin sonunda sifarişçiyə nəticələrin məlum olması
- √ 1, 3
  - 1, 2
  - 3, 4
  - 1, 4
  - 2, 4
42. Proqram təminatının klassik həyat dövrünün çatışmazlıqlarına aiddir: 1. layihənin bütün mərhələləri üzrə müvəqqəti qrafik və planın alınması 2. real layihələrin standart addımlar ardıcılığından tez-tez yayınması 3. işlənilmənin gedişinin nizamlanması 4. yalnız işin sonunda sifarişçiyə nəticələrin məlum olması
- √ 2, 4
  - 1, 3
  - 3, 4
  - 1, 4
  - 1, 2
43. Korporativ informasiya sistemlərinin (KİS) qurulmasının sistemlilik prinsipinin mahiyyəti nədən ibarətdir?
- √ şirkətin bütün funksional altsistemlərində və bölmələrində zəruri informasiyanın alınmasından
  - bütün səviyyələrdə qərarın qəbul etmə üçün zəruri informasiyanın alınması məqsədilə müxtəlif kəşidlərdə verilənlərin emal edilməsindən
  - müəssisə məhsullarının bütün inkişaf mərhələlərində verilənlərin çevrilməsi prosedurlarının avtomatlaşdırılmasından
  - KİS –in təşkili planının işlənilməsindən
  - emal edilən verilənlərin sistemə bir dəfə daxil olunmaqla sonralar çoxlu sayda məsələlərin həlli üçün çox dəfə istifadə olunmasından
44. Korporativ informasiya sistemlərinin (KİS) qurulmasının komplekslik prinsipinin mahiyyəti nədən ibarətdir?
- bütün səviyyələrdə qərarın qəbul etmə üçün zəruri informasiyanın alınması məqsədilə müxtəlif kəşidlərdə verilənlərin emal edilməsindən
  - KİS –in təşkili planının işlənilməsindən
  - √ müəssisə məhsullarının bütün inkişaf mərhələlərində verilənlərin çevrilməsi prosedurlarının avtomatlaşdırılmasından
  - emal edilən verilənlərin sistemə bir dəfə daxil olunmaqla sonralar çoxlu sayda məsələlərin həlli üçün çox dəfə istifadə olunmasından
  - şirkətin bütün funksional altsistemlərində və bölmələrində zəruri informasiyanın alınmasından

45. Korporativ informasiya sistemlərinin (KİS) qurulmasının inteqrasiya prinsipinin mahiyyəti nədən ibarətdir?
- √ emal edilən verilənlərin sistemə bir dəfə daxil olunmaqla sonralar çoxlu sayda məsələlərin həlli üçün çox dəfə istifadə olunmasından
  - müəssisə məhsullarının bütün inkişaf mərhələlərində verilənlərin çevrilməsi prosedurlarının avtomatlaşdırılmasından
  - şirkətin bütün funksional altsistemlərində və bölmələrində zəruri informasiyanın alınmasından
  - KİS –in təşkili planının işlənilməsindən
  - bütün səviyyələrdə qərarın qəbul etmə üçün zəruri informasiyanın alınması məqsədilə müxtəlif kəşiklərdə verilənlərin emal edilməsindən
46. Korporativ informasiya sistemlərinin tətbiqinin üstünlüyü deyil:
- √ sistemi müşayiət və adaptasiya vasitələrinin qeyri-mövcudluğu
  - şirkətin idarəetmə səmərəliliyinin yüksəldilməsi
  - işçi əməliyyatların yerinə yetirilməsinə sərf olunan iş vaxtının qısaldılması
  - işin daha rəşional təşkili hesabına ümumi nəticənin yüksəldilməsi
  - şirkətin bütün altbölmələrinin fəaliyyəti haqqında düzgün və əməli informasiyanın alınması
47. Korporativ informasiya sisteminin layihələndirilməsi və tətbiqi mərhələlərinin ardıcılığını təyin edin. 1. təchizatın və proqram təminatının quraşdırılması 2. biznes-proseslərin injiniringi və reinjirininqi 3. layihəqabağı müayinənin keçirilməsi 4. sistemin istismara buraxılması üzrə sazlama işləri 5. platformanın seçimi, sistemin işlənilməsi, istifadə olunan proqram təminatı ilə inteqrasiya 6. təşkil edilmiş sistemin istismarı və gələcək inkişafı üzrə iş prosesində müşayiəti 7. layihənin məqsəd və məhdudiyətlərinin formalaşdırılması, layihənin realizasiya strateqiyasının işlənilməsi
- √ 3725146.0
  - 3625147.0
  - 7325146.0
  - 3724156.0
  - 2375146.0
48. Komponent-yönlü modelin üstünlükləridir:
- √ PT –nin işlənməsinə sərf olunan vaxtın azadılması; proqramın işlənilməsinə sərf olunan xərclərin azadılması
  - işlənmənin məhsuldarlığının yüksəldilməsi
  - emalın təkamülünün hər mərhələsində riskin aydın nəzərə alınmasının mümkünlüyü
  - riskin azaldılması və proqram məhsulunun mükəmməlləşməsi üçün modelləşdirmədən istifadə olunması
  - riskin azaldılması və proqram məhsulunun mükəmməlləşməsi üçün modelləşdirmədən istifadə olunması; proqramın işlənilməsinə sərf olunan xərclərin azadılması
49. Hər bir şirkətin idarəetmə sistemi özündə üç əsas altsistemi birləşdirir:
- √ Satışın və əməliyyatın planlaşdırılması; zəruri resursların detallı planlaşdırılması; məhsulun alışı və istehsalı (təchizi) prosesində planların yerinə yetirilməsinin idarə olunması.
  - qərar qəbul etməyə yardım sistemləri; verilənlərin intellektual təhlili sistemi; istehsal proseslərinin planlaşdırılma sistemi
  - optimal idarəetmə sistemi; verilənlərin intellektual təhlili sistemi; istehlakçılar və istehlakçılarla hesablaşmalar sistemi
  - aksionerlərarası qarşılıqlı əlaqələr sistemi; idarəetmə və direktorlar şurasının qarşılıqlı əlaqələri sistemi; istehlakçılar və istehlakçılarla hesablaşmalar sistemi
  - maliyyə-uçot sistemlərinin tətbiq olunma sxemi; konkret əməkdaşların öhdəçilik sistemi; istehlakçılar və istehlakçılarla hesablaşmalar sistemi
50. Korporasiyanın resurslarına aiddir:
- √ maddi, maliyyə, insan (personal), bilik , KİS
  - insan (personal), bilik
  - KİS
  - materiallar, hazır məhsul, əsas vasitələr
  - maliyyə, insan (personal)
51. İnformasiya sistemi nədir?
- √ bütün informasiya-sənəd sellərinin idarə olunması prosesində məşğul olan müəssisələrin infrastrukturu
  - informasiya-strateji inkişaf sistemi
  - texnoloji əməliyyatların ardıcılığını və davamlılığını

- istehsal və informasiya proseslərinin optimal idarə olunması
- müəyyən növ informasiya və ya proseslərin layihələndirilməsi

52. İnformasiya modeli – bu, ...

- √ müəssisədə mövcud informasiya sellərini təsvir edən biznes-modelin altçoxludur
- istehsal və informasiya proseslərinin optimal idarə olunmasıdır
- texnoloji əməliyyatların ardıcılığı və davamlılığıdır
- aksionerlər və idarə heyəti arasındakı qarşılıqlı münasibətlər sistemləridir
- müəssisənin mürəkkəb sistem kimi verilmiş dəqiqliklə təsviridir

53. Biznes-model çərçivəsində ..... əks etdirilir.

- √ obyektlər, proseslər, əməliyyatların yerinə yetirilmə qaydası, mövcud inkişaf strategiyası və eləcə də, sistemin fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilmə meyarı
- texnoloji əməliyyatların ardıcılığı və davamlılığı
- müəyyən növ məhsulun və ya prosesin layihələndirilməsi
- şirkətin nizamnamə, rəqlament və rəsmi siyasəti ilə müəyyənləşdirilən, aksionerlər və idarə heyəti arasındakı qarşılıqlı münasibətlər sistemləri
- müəssisədə maliyyə-uçot sistemlərinin tətbiqi sxemi

54. Proqram təminatının (PT) işlənilmə strategiyalarından biri ilkin mərhələdə tələblərin tam həcmi özündə saxlayır, işlənilmənin qalan hissəsi ardıcıl versiyalar şəklində yerinə yetirilir, ilkin mərhələ planlaşdırılmış imkanları və bütün sonrakı versiyalar tam sistem alınana qədər əlavə imkanları reallaşdırır. Bu, PT-nin hansı işlənilmə strategiyasıdır?

- √ inkrement
- dövrü
- inversiya
- evolyusiyası
- xətti

55. Proqram təminatının hansı işlənilmə strategiyası ilkin mərhələdə tələblərin tam həcmi özündə saxlamır, bu tələblər yeni ardıcıl versiyaların işlənilməsinin gedişatında dəqiqləşdirilir?

- √ evolyusiyası
- dövrü
- inkrement
- iterasiya
- xətti

56. Sifarişçinin və proqram təminatını işləyənin iştirak etdiyi iterasiyaların çoxsaylı təkrarlanma prosesi necə adlanır?

- √ maketləşdirmə
- müşayiət
- təhlil
- testləşdirmə
- layihələndirmə

57. Proqram təminatının (PT) işlənilməsi dövrünün «Sistemli təhlil» mərhələsi nədən ibarətdir?

- həyat dövrünün əvvəlki addımlarından hər birinin təkrar tətbiq edilməsindən
- √ elementlərin bir-biri ilə qarşılıqlı təsirinə təyinindən
- istismar olunan PT-də dəyişikliklər edilməsindən
- proqram məhsulunun funksiyalarının, məntiq və formasının realizasiyasında defektlərin aşkar edilməsi üçün proqramın yerinə yetirilməsindən
- PT-nin ətraf mühitin dəyişiklərinə adaptasiya olunmasından

58. Proqram təminatının (PT) işlənilməsi dövrünün «Layihələndirmə» mərhələsi nədən ibarətdir?

- √ PT-nin arxitekturasının və modul strukturunun təqdimi
- proqram məhsulunun funksiyalarının, məntiq və formasının realizasiyasında defektlərin aşkar edilməsi üçün proqramın yerinə yetirilməsindən

- həyat dövrünün əvvəlki addımlarından hər birinin təkrar tətbiq edilməsindən
- PT-nin ətraf mühitin dəyişiklərinə adaptasiya olunmasından
- istismar olunan PT-də dəyişikliklər edilməsindən

59. Proqram təminatının (PT) işlənilməsi dövrünün «Testləşdirmə» mərhələsi nədən ibarətdir?

- √ proqram məhsulunun funksiyalarının, məntiq və formasının realizasiyasında defektlərin aşkar edilməsi üçün proqramın yerinə yetirilməsindən
- istismar olunan PT-də dəyişikliklər edilməsindən
- həyat dövrünün əvvəlki addımlarından hər birinin təkrar tətbiq edilməsindən
- PT-nin ətraf mühitin dəyişiklərinə adaptasiya olunmasından
- layihələndirmənin nəticələrinin proqramlaşdırma dilində mətnə çevrilməsindən

60. Proqram təminatının (PT) işlənilməsi dövrünün «Kodlaşdırma» mərhələsi nədən ibarətdir?

- √ layihələndirmənin nəticələrinin proqramlaşdırma dilində mətnə çevrilməsindən
- proqram məhsulunun funksiyalarının, məntiq və formasının realizasiyasında defektlərin aşkar edilməsi üçün proqramın yerinə yetirilməsindən
- həyat dövrünün əvvəlki addımlarından hər birinin təkrar tətbiq edilməsindən
- PT-nin ətraf mühitin dəyişiklərinə adaptasiya olunmasından
- istismar olunan PT-də dəyişikliklər edilməsindən

61. Korporativ informasiya sistemlərinin (KİS) layihələndirilməsinin «Layihələndirmə» mərhələsinin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- √ KİS-in arxitekturasının işlənilməsindən
- istifadəçi sənədlərinin işlənilməsindən
- dəyişikliklərin daxil edilməsindən və testləşdirmədən
- istifadəçilərin öyrədilməsindən
- təşkilatın fəaliyyət modelinin təşkilindən və müəyinəsindən

62. Korporativ informasiya sistemlərinin (KİS) layihələndirilməsinin «Müşayiət» mərhələsinin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- √ səhvlərin qeydiyyatı, diaqnostikası və lokallaşdırılmasından
- modellərin təhlili və KİS-ə qoyulan tələblərin formalaşdırılmasından
- sistem daxilində əlavələrin inteqrasiyasından və testləşdirilməsindən
- ümumi verilənlər modelinin layihələndirilməsindən
- təşkilatın fəaliyyət modelinin təşkilindən və müəyinəsindən

63. Korporativ informasiya sistemlərinin (KİS) layihələndirilməsinin «İşlənilmə» mərhələsinin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- √ əlavələrin işlənilməsindən, prototiplərin hazırlanmasından və testləşdirilməsindən
- modellərin təhlili və KİS-ə qoyulan tələblərin formalaşdırılmasından
- sistem daxilində əlavələrin inteqrasiyasından və testləşdirilməsindən
- səhvlərin qeydiyyatı, diaqnostikası və lokallaşdırılmasından
- təşkilatın fəaliyyət modelinin təşkilindən və müəyinəsindən

64. Korporativ informasiya sistemlərinin (KİS) layihələndirilməsinin «Təhlil» mərhələsinin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- √ təşkilatın fəaliyyət modelinin təşkilindən və müəyinəsindən
- inteqrasiya testlərinin hazırlanmasından
- sistemin testləşdirilməsindən
- istifadəçilərin öyrədilməsindən
- KİS-in arxitekturasının işlənilməsindən

65. Korporativ informasiya sistemlərinin əsas məsələsi nədən ibarətdir?

- √ yüksək gəlir əldə etmək üçün müəssisənin bütün resurslarının səmərəli idarə edilməsindən
- filial, holdinq və törəmə firmaların informasiyalarının birləşdirilməsindən
- müəssisənin elmi-texniki idarəetmə funksiyasının avtomatlaşdırılmasından
- müəssisənin marketing fəaliyyətinin avtomatlaşdırılmasından

- biznes-proseslərin funksiya və strukturunun dəyişdirilməsindən

66. Korporativ informasiya sistemlərinə qoyulan “sistemin funksional tamlığı” tələbi nəyi ifadə edir?

- √ planlaşdırma, büdcələşdirmə, proqnozlaşdırma, mühasibat uçotu və maliyyə-iqtisadi təhlil məsələlərinin həll sistemləri çərçivəsində avtomatlaşdırma
- verilənlərə və yerinə yetirilən idarəetmə funksiyalarına daxil olmanı məhdudlaşdıran parol sistemi
- biznes-proseslərin funksiyalarının və strukturunun dəyişdirilməsi
- verilənlər bazasının arxitekturasının təhlili
- informasiya fəzasının dəyişdirilməsi

67. Korporativ sistemlərə qoyulmuş müşayiət və adaptasiya vasitələrinin mövcudluğu tələbinə aid deyil:

- √ verilənlərin çoxsəviyyəli mühafizə sistemi
- istifadəçinin iş yerinin təşkilatı və funksional dəyişdirilməsi
- informasiyanın daxiletmə, baxış və korrektə interfeysinin dəyişdirilməsi
- informasiya fəzasının dəyişdirilməsi
- biznes-proseslərin funksiyalarının və strukturunun dəyişdirilməsi

68. İstənilən şirkətin idarəetmə sisteminin «Satışın planlaşdırılması və əməliyyatlar» altsistemi ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- istehsal və alış prosesində planların icrasının idarə olunması]
- əsas istehsal planının reallaşdırılması üçün zəruri olan bütün materialların sifariş vaxtının və həcmının təyini
- istehsal gücünün və əmək resurslarının detallarla planlaşdırılması
- √ hazır məhsulun həcmi müəyyən etməklə müəssisənin fəaliyyəti
- zəruri resursların detallarla planlaşdırılması

69. Korporativ idarəetmə .....

- müəyyən növ məhsulun və ya prosesin layihələndirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- texnoloji əməliyyatların ardıcılığını və davamlılığını ifadə edir
- √ şirkətin nizamnamə, rəqlament və rəsmi siyasəti ilə müəyyənləşdirilən, aksionerlər və idarə heyəti arasındakı qarşılıqlı münasibətlər sistemi
- əmtəə-nomenklaturası qruplarının maliyyə planlaşdırmasıdır
- istehsal prosesinin optimal idarə edilməsidir

70. Korporasiya – bu, ...

- satışın və istehsalın planlaşdırılmasıdır
- √ mərkəzləşdirilmiş idarəetmə altında işləyən və ümumi məsələləri həll edən müəssisələrin birləşməsidir
- əmtəə-nomenklaturası qruplarının maliyyə planlaşdırmasıdır
- texnoloji əməliyyatların ardıcılığı və onların davamlılığıdır
- istehsal prosesinin optimal idarə edilməsidir

71. Proqram təminatının işlənilmə strateqiyasının növü deyil:

- xətti, iterasiya, relyasiya
- dövri, bir-birinə daxil olan, ardıcıl
- dövri, inkrement, inversiya
- √ xətti, inkrement, evolyusiya
- xətti, ardıcıl, evolyusiya

72. Proqram təminatının təşkili prosesi hansı xarakter daşıyır?

- ardıcıl
- √ iterasiya
- determinik
- ehtimali
- stoxastik

73. Proqram təminatı (PT) layihəsinin planlaşdırılmasının gedişində təyin olunmur:
- layihə işlərinin həcmi
  - zəruri əməmk məsrəfləri
  - iş məsələləri
  - ✓ PT – nin xarakteristikaları
  - layihə işlərinin həcmi
74. Proqram təminatının (PT) Layihələndirmə mərhələsi ..... haqqında təqdimat vermir.
- PT-nin modul strukturu
  - verilənlərin strukturu
  - PT-nin alqoritmik strukturu
  - PT-nin arxitekturası
  - ✓ layihə işlərinin həcmi
75. Proqram təminatının işlənməsinin klassik həyat dövrü hansı ardıcıl mərhələlərdən təşkil olunur? 1. analiz 2. layihələndirmə 3. satış 4. testləşdirmə 5. müşayiət 6. reklam 7. tətbiq 8. kodlaşdırma
- 12487.0
  - ✓ 12845.0
  - 12346.0
  - 128457.0
  - 128465.0
76. Korporativ informasiya sistemlərinin layihələndirilməsinin mərhələsi deyil:
- tətbiq
  - ✓ translyasiya
  - işlənilmə
  - analiz
  - inteqrasiya və testləşdirmə
77. Korporasiyanın resurslarına aid deyil:
- bilik
  - ✓ faydalı qazıntılar
  - maddi
  - maliyyə
  - insan
78. Korporasiya nədir?
- müəssisədə mövcud informasiya axınlarını təsvir edən biznes-modelin altçoxluğu
  - ✓ mərkəzləşdirilmiş idarəetmə altında işləyən və ümumi məsələləri həll edən müəssisələrin birləşdirilməsi
  - bütün informasiya-sənəd axınlarının idarə olunması prosesində fəaliyyəti olan müəssisənin infrastrukturunu
  - şirkətin nizamnamə, rəqlament və rəsmi siyasəti ilə müəyyənləşdirilən, aksionerlər və idarə heyəti arasındakı qarşılıqlı münasibətlər sistemi
  - müəssisənin mürəkkəb sistem kimi verilmiş dəqiqliklə təsviri
79. İnformasiya sistemi nədir?
- ✓ bütün informasiya-sənəd axınlarının idarə olunması prosesində fəaliyyəti olan müəssisənin infrastrukturunu
  - mərkəzləşdirilmiş idarəetmə altında işləyən və ümumi məsələləri həll edən müəssisələrin birləşdirilməsi
  - müəssisədə mövcud informasiya axınlarını təsvir edən biznes-modelin altçoxluğu
  - müəssisənin mürəkkəb sistem kimi verilmiş dəqiqliklə təsviri
  - şirkətin nizamnamə, rəqlament və rəsmi siyasəti ilə müəyyənləşdirilən, aksionerlər və idarə heyəti arasındakı qarşılıqlı münasibətlər sistemi
80. İnformasiya modeli nədir?

- √ müəssisədə mövcud informasiya axınlarını təsvir edən biznes-modelin altçoxluğu
- müəssisənin mürəkkəb sistem kimi verilmiş dəqiqliklə təsviri
- şirkətin nizamnamə, rəqlament və rəsmi siyasəti ilə müəyyənləşdirilən, aksionerlər və idarə heyəti arasındakı qarşılıqlı münasibətlər sistemi
- bütün informasiya-sənəd axınlarının idarə olunması prosesində fəaliyyəti olan müəssisənin infrastrukturunu
- mərkəzləşdirilmiş idarəetmə altında işləyən və ümumi məsələləri həll edən müəssisələrin birləşdirilməsi

81. Biznes-model nədir?

- mərkəzləşdirilmiş idarəetmə altında işləyən və ümumi məsələləri həll edən müəssisələrin birləşdirilməsi
- bütün informasiya-sənəd axınlarının idarə olunması prosesində fəaliyyəti olan müəssisənin infrastrukturunu
- √ müəssisənin mürəkkəb sistem kimi verilmiş dəqiqliklə təsviri
- şirkətin nizamnamə, rəqlament və rəsmi siyasəti ilə müəyyənləşdirilən, aksionerlər və idarə heyəti arasındakı qarşılıqlı münasibətlər sistemi
- müəssisədə mövcud informasiya axınlarını təsvir edən biznes-modelin altçoxluğu

82. Korporativ idarəetmə nədir?

- bütün informasiya-sənəd axınlarının idarə olunması prosesində fəaliyyəti olan müəssisənin infrastrukturunu
- mərkəzləşdirilmiş idarəetmə altında işləyən və ümumi məsələləri həll edən müəssisələrin birləşdirilməsi
- √ şirkətin nizamnamə, rəqlament və rəsmi siyasəti ilə müəyyənləşdirilən, aksionerlər və idarə heyəti arasındakı qarşılıqlı münasibətlər sistemi
- müəssisənin mürəkkəb sistem kimi verilmiş dəqiqliklə təsviri
- müəssisədə mövcud informasiya axınlarını təsvir edən biznes-modelin altçoxluğu

83. Hesablama sisteminin nasazlıqlar baş verdikdən sonra verilmiş proqramla əməliyyatların davam etdirilməsinin mümkünlüyünü təmin edən xassəsidir:

- √ imtinaya davamlılıq
- miqyaslılıq
- uyuşqanlılıq
- mobillik
- etibarlılıq

84. Hesablama sisteminin prosessorların sayının və gücünün, əməli və xarici yaddaşın həcmi, eləcə də digər resursların artırılmasının mümkünlüyünü təmin edən xassəsi ..... adlanır.

- √ miqyaslılıq
- etibarlılıq
- uyuşqanlılıq
- mobillik
- imtinaya davamlılıq

85. Adətən, müxtəlif kompyuterləri bir-biri ilə müqayisə etmək üçün hansı xarakteristikanın standart ölçülməsi metodikasından istifadə edilir?

- √ məhsuldarlığın
- uyuşqanlılığın
- mobilliliyin
- imtinaya davamlılığın
- etibarlılığın

86. İmtinaların və sıradan çıxmaların intensivliyinin aşağı salınması yolu ilə nasazlıqların aradan qaldırılması prinsipinə əsaslanan xarakteristikadır:

- √ etibarlılıq
- məhsuldarlıq
- miqyaslılıq
- proqram təminatının qeyri-uyuşqanlılığı
- dəyər

87. Təşkilati struktur və proseslərin funksiyalarını və sistemin mənzərəsini müəyyən mənada xarakterik təsvir edən model ..... modelidir.
- √ referensiya
  - şəbəkə
  - ierarxiya
  - fayl
  - relyasiya
88. Referension model nəyi ifadə edir?
- müəssisədə bütün mövcud informasiya sellərini təsvir edən biznes-modellərin altçoxluğunu
  - √ müəyyən mənada xarakterik olan təşkilati struktur və proseslərin, sistemin mənzərəsinin təsvirini
  - müəssisənin konkret sinfinə məxsus xarakterik xüsusiyyətlərin inikasını
  - mürəkkəb sistem kimi verilmiş dəqiqliklə müəssisənin təsvirini
  - müəssisənin fəaliyyətinin qismən avtomatlaşdırılmasını
89. Müəssisədə mövcud biznes-proseslərin modelləşdimə sistemləri və biznes tələbləri əsasında sistemin parametrlərinin sazlanması sistemi ..... KİS-ə aiddir.
- √ yüksək səviyyəli
  - sadə (“qutu”)
  - maliyyə
  - paket
  - orta səviyyəli
90. Bir və ya bir neçə istiqamət (maliyyə, logistika, heyət, və s.) üzrə təşkilatın fəaliyyətinin uçotunu aparmağa imkan yaradan sistemlər ..... KİS-dir.
- √ orta səviyyəli
  - sadə (“qutu”)
  - maliyyə
  - məqsədli
  - yüksək səviyyəli
91. Mühasibat, anbar və çox da böyük olmayan ticarət sistemləri ..... KİS- dir.
- √ sadə (“qutu”)
  - yüksək səviyyəli
  - maliyyə
  - məqsədli
  - orta səviyyəli
92. KİS iki qrupa bölünür:
- √ sadə (“qutu”); orta sinif, yüksək sinif
  - . xətti, budaqlanan, standart
  - fundamental, müvəqqəti, radikal
  - məqsədli, standart, planlı
  - birinci sinif, ikinci sinif, üçüncü sinif
93. KİS-nin növlərinə daxildir:
- √ sifarişli (unikal) və təkrar
  - informasiyalı və model
  - sistemli və proqram
  - planlı və strukturlu
  - praktiki və nəzəri
94. İstehsal sistemləri ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- √ istehsal prosesinin planlaşdırılması və idarə olunması
- bir və ya bir neçə istiqamət üzrə uçotun aparılması (mühasibat, anbar, kadrlar və s.)
- tipik həllər və standart idarəetmə komponentləri
- maliyyə idarəetməsinin emal edilmiş strukturu
- informasiya sistemlərinin idarə olunması

95. Maliyyə -idarəedici sistemlər ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- √ bir və ya bir neçə istiqamət üzrə uçotun aparılması (mühsibat, anbar, kadr və s.)
- istehsal prosesinin idarə edilməsi və planlaşdırılması
- tipik həllər və standart idarəetmə komponentləri
- maliyyə idarəetməsinin emal edilmiş strukturu
- bütün mümkün olan informasiya sistemlərinin idarə edilməsi

96. KİS –i hansı siniflərə bölmək olar?

- √ maliyyə-idarəedici və istehsal
- tipik və istiqamətlənmiş
- şəbəkə və reliyasiya
- müstəqil və qarşılıqlı əlaqəli
- model və struktur

97. Müəssisənin fəaliyyətinin bir və ya bir neçə istiqaməti (mühasibat, satış, anbar, kadrlar və s.) üzrə uçotun aparılması üçün nəzərdə tutulmuşdur:

- √ orta sinif sistemlər
- lokal sistemlər
- qlobal sistemlər
- informasiya fəzasının sistemləri
- ali sinif sistemlər

98. İstehsal sistemlərinin hazırlanmasında hansı texnologiyadan istifadə edilir?

- √ müştəri-server
- müştəri-arxitektura
- kompyuter-insan
- kompyuter-maşın
- müştəri-kompyuter

99. Müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətinin yüksək səviyyəsinin detallaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuş korporativ informasiya sistemləri (KİS) ..... KİS adlanır.

- √ ali sinif
- lokal
- qlobal
- informasiya fəzasının
- orta sinif

100. Təşkilatın az sayda biznes-proseslərinin reallaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuş korporativ informasiya sistemləri (KİS) ..... KİS adlanır.

- √ sadə
- orta sinif
- sifarişli
- konkret
- ali sinif

101. İlk növbədə istehsal prosesinin idarə olunması və planlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuş sistemlər ..... sistemləri adlanır.

- maliyyə

- mühasibat
- satış
- istehlak
- √ istehsal

102. Bir və ya bir neçə istiqamət (mühasibat, satış, anbar, kadrlar və s.) üzrə uçotun aparılması üçün nəzərdə tutulmuşdur:

- √ maliyyə-idarəedici və istehsal sistemləri
- planlaşdırma sistemləri
- mühasibat sistemləri
- məişət sistemləri
- istehsal sistemləri

103. Korporativ sistemlərin ali sinfi ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- √ müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətinin yüksək səviyyəsinin detallandırılması
- bir və ya bir neçə istiqamətdə müəssisənin fəaliyyətinin uçotunun aparılması
- informasiya fəzasının dəyişdirilməsi
- verilənlərə daxil olmanın məhdudlaşdırılması
- təşkilatın az sayda biznes-proseslərinin reallaşdırılması

104. Korporativ sistemlərin orta sinfi ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- √ bir və ya bir neçə istiqamətdə müəssisənin fəaliyyətinin uçotunun aparılması
- informasiya fəzasının dəyişdirilməsi
- verilənlərə daxil olmanın məhdudlaşdırılması
- müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətinin yüksək səviyyəsinin detallandırılması
- təşkilatın az sayda biznes-proseslərinin reallaşdırılması

105. Sadə (“qutu”) KİS ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- √ təşkilatın az sayda biznes-proseslərinin reallaşdırılması
- müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətinin yüksək səviyyəsinin detallandırılması
- statistik təhlilin aparılması
- informasiya fəzasının dəyişdirilməsi
- bir və ya bir neçə istiqamətdə müəssisənin fəaliyyətinin uçotunun aparılması

106. İstehsal sistemləri ilk növbədə ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- √ istehsal prosesinin idarə olunması və planlaşdırılması
- sistemin təşkiati struktur və proseslərinin funksiyalarının təsviri
- satış üzrə uçotun aparılması
- planlaşdırma üzrə uçotun aparılması
- mühasibat üzrə uçotun aparılması

107. Maliyyə-idarəedici sistemlər ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- √ bir və ya bir neçə istiqamətdə (mühasibat, satış, anbar, kadrlar və s.) uçotun aparılması
- istehsal prosesinin planlaşdırılması
- müəssisənin fəaliyyətinin avtomatlaşdırılması
- sistemin təşkiati struktur və proseslərinin funksiyalarının təsviri
- istehsal prosesinin idarə olunması

108. Müasir hesablama sistemlərinin xarakteristikalarına daxildir:

- √ dəyər-məhsuldarlıq münasibətləri, etibarlılıq və imtinaya davamlılıq , proqram təminatının mobilliyi və uyğunluğu, mobillik və miqyashlılıq
- etibarlılıq və imtinaya davamlılıq
- proqram təminatının mobilliyi və uyğunluğu
- mobillik və miqyashlılıq

- dəyər - məhsuldarlıq münasibətləri

109. Müasir hesablama sistemlərinin xarakteristikası deyil:

- √ proqram təminatının qeyri-uyuşqanlıığı
- məhsuldarlıq
- etibarlılıq
- miqyaslılıq
- dəyər

110. Konkret müəssisələr üçün təşkil edilən və analoqu olmayan korporativ informasiya sistemləri (KİS) ..... KİS adlanır.

- √ sifarişli
- «qutu»
- konkret
- titajlandırılan
- sadə

111. Maliyyə-idarəedici və istehsal sistemləri ..... sinfinə aiddirlər.

- √ korporativ informasiya sistemləri
- istehsal prosesi
- sənaye prosesi
- qlobal informasiya sistemləri
- informasiya fəzası

112. Korporativ informasiya sistemlərinin sinfidir:

- √ maliyyə-idarəedici və istehsal
- idarəedici, məişət
- istehlak, istehsal
- ucot, tiraj
- istehlak, sənaye

113. Sifariş olunan KİS dedikdə hansı sistemlər başa düşülür?

- √ analoqu olmayan konkret müəssisə üçün təşkil olunan
- prototiplərə malik olan
- analoqu olan müəssisələr üçün təşkil olunan
- istənilən müəssisədə iş şəraitinə asanlıqla uyğunlaşan
- gələcəkdə sayı artırılacaq

114. CRM (Customer Relationship Management) nədir?

- √ müştərilərlə qarşılıqlı münasibətlərin idarə olunması
- müəssisənin maliyyə resurslarına nəzarət sistemi
- müəssisədə innovasiyanın tətbiqi sistemi
- qarşılıqlı əlaqəli tədbirlər kompleksi
- mürəkkəb dinamik sistemin modelləşdirilməsi

115. CASE texnologiyaları .....

- √ layihə üzərində kollektiv işin dəstəklənməsidir
- qarşılıqlı əlaqəli tədbirlər kompleksidir
- layihələrin idarə olunması üzrə biliklərin birləşdirilməsidir
- təşkilatın daha səmərəli idarə olunmasıdır
- müddəaların sistemli yığıdır

116. Informasiya sistemi nədir?

- müasir müəssisənin iş mexanizminə cavab verən modullar toplusu
- informasiyanın idarə edilməsində istifadə olunan kompyuter texnikası
- təşkilatların ümumi işlənmə metodikası və prinsipləri
- yüksək texnologiyalara bağlı proqram vasitələri
- ✓ informasiyanın həyat dövrünə yönəldilmiş mexanizm, metod və alqoritmlər toplusu

117. Müasir dövrdə şirkət qarşısında duran ən mühüm məsələlərdən biridir:

- ✓ rəqabət mübarizəsinin yüksəldilməsi və əməli qərarların qəbul edilməsinin zəruriliyi
- əhəmiyyətli təsərrüfat müstəqilliyinə malik olan altbölmələrin yaradılması
- dövlət və kommərasiya müəssisələrinin inteqrasiyalılığı
- uzunmüddətli perspektiv planlar
- müxtəlif korporasiyalar arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi

118. Təşkilat idarəetmə strukturu olmayan təşkilat –

- etatistik korporasiyadır
- konqlomeratdır
- dövlət korporasiyasıdır
- klassik korporasiyadır
- ✓ kreativ korporasiyadır

119. Təşkilat idarəetmə strukturu (TİS) – .....

- sərbəst əlaqələr toplusudur
- ✓ elementlərin sistemdə təşkil üsuludur
- sistemin dayanıqlılığının qorunmasının əsasıdır
- təşkilatın qarşılıqlı struktur münasibətlərinin əsasıdır
- hər bir istehsal-təsərrüfat sisteminin daxili və xarici quruluşudur

120. İdarəetmənin funksional altsistemi nədir?

- korporasiyanın idarəetmə və nəzarət funksiyasını yerinə yetirən bölmələri və işçiləri
- maddi- texniki təchizat
- ✓ korporasiyanın müəyyən idarəetmə funksiyasını yerinə yetirən bölmələri və işçiləri
- korporasiyanın ümumi idarəetmə funksiyasını yerinə yetirən bölmələri və işçiləri
- istehsalın və kadrların idarə edilməsi

121. Səmərəli idarəetmə məqsədilə təşkilatın ..... sisteminin qurulmasına ehtiyacı vardır.

- ✓ informasiya
- relyasiya
- ierarxik
- sənaye
- təsərrüfat

122. İstehsal və materiallara olan tələbat planlarının həyata keçirilməsinə cavab verən modul .....

- ✓ müəssisənin fəaliyyəti haqqında hesabatın təşkilinə və ona nəzarətə xidmət edir
- hazır məhsulun və onların xarakteristikalarının bütün növlərinin istehsal planını təsdiq edir
- materialların tələb olunan sayını müəyyən edir
- satışın həcmi və dinamikasını qiymətləndirir
- şirkətin missiyasını müəyyənləşdirir

123. İstehsalın planlaşdırılma modulu .....

- materialların tələb olunan sayını müəyyən edir
- müəssisənin fəaliyyəti haqqında hesabatın təşkilinə və ona nəzarətə xidmət edir
- ✓ hazır məhsulun və onların xarakteristikalarının bütün növlərinin istehsal planını təsdiq edir
- şirkətin missiyasını müəyyənləşdirir

- satışın həcmi və dinamikasını qiymətləndirir

124. Materiallara olan tələbatın planlaşdırılma modulu .....

- şirkətin missiyasını müəyyənləşdirir
- hazır məhsulun və onların xarakteristikalarının bütün növlərinin istehsal planını təsdiq edir
- müəssisənin fəaliyyəti haqqında hesabatın təşkilinə və ona nəzarətə xidmət edir
- satışın həcmi və dinamikasını qiymətləndirir
- ✓ materialların tələb olunan sayını müəyyən edir

125. Satışı planlaşdırma modulu .....

- hazır məhsulun və onların xarakteristikalarının bütün növlərinin istehsal planını təsdiq edir
- müəssisənin fəaliyyəti haqqında hesabatın təşkilinə və ona nəzarətə xidmət edir
- ✓ satışın həcmi və dinamikasını qiymətləndirir
- şirkətin missiyasını müəyyənləşdirir
- materialların tələb olunan sayını müəyyən edir

126. Biznesin inkişafının planlaşdırılma modulu .....

- ✓ şirkətin missiyasını müəyyənləşdirir
- müəssisənin fəaliyyəti haqqında hesabatın təşkilinə və ona nəzarətə xidmət edir
- hazır məhsulun və onların xarakteristikalarının bütün növlərinin istehsal planını təsdiq edir
- materialların tələb olunan sayını müəyyən edir
- satışın həcmi və dinamikasını qiymətləndirir

127. CSRP nədir?

- ✓ istehlakçı ilə birlikdə resursların planlaşdırılması
- şəbəkə və kompyuteryönlü təşkilatların müxtəlifliyi
- virtual ticarət meydançaları sistemi
- əlavələrə daxil olmanın təminat sistemi
- təchizat zəncirinin idarə olunma sistemi

128. ERP II nə üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- layihənin idarə olunması üzrə məsləhətlər və layihənin işlənilməsi
- layihə menecmenti
- şəbəkə və kompyuteryönlü təşkilatların müxtəlifliyi
- ✓ müəssisənin resursları və qarşılıqlı münasibətləri üzrə verilənlərin emalı
- digər resurslarla informasiyanın inteqrasiyası

129. Standart MRP II nə üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- əməliyyatların idarə olunması və tədqiqi
- innovasiya işləri
- əməyin yenidən təşkili
- ✓ istehsal resurslarının planlaşdırılması
- layihələrin idarə olunması

130. Standart MRP nə üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- müəssisənin iş altbölmələrinin koordinasiyası
- ✓ maddi tələbatların planlaşdırılması
- təşkilatın idarə olunması baxımından yeni layihələrin həyata keçirilməsi
- bilik və təcrübənin yığılımı və sistemləşdirilməsi
- vəsaitlərin dövriyyəsi və iqtisadi gəlirin alınması

131. Standart MPS nə üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- fundamental araşdırma
- √ əsas istehsal planının tərtibi
- son məhsulun buraxılması
- innovasiya menecmentinin inkişafı
- əməyin yenidən təşkili

132. Proqram- məqsədli təşkili idarəetmə strukturunun müasir modifikasiyasıdır:

- √ vençur və innovasiya
- vençur
- istehsal və vençur
- yüksək texnologiyalı, vençur və innovasiya
- innovasiya

133. Təşkili idarəetmə strukturunun (TİS) funksional-məqsədli növünün əsas xüsusiyyətidir:

- ştab hüquqlarında funksional altbölmələrin fəaliyyəti
- əhəmiyyətli təsərrüfat müstəqilliyinə malik olan altbölmələrin yaradılması
- istehsal sahələrinin, şöbələrin və sexlərin idarəetmə sistemlərində istifadə
- √ bütövlükdə bütün sistemin kompleks idarə olunması
- idarəetmə əməyinin funksional bölümünün dərinləşdirilməsi

134. Təşkili idarəetmə strukturunun (TİS) divizional növünün əsas xüsusiyyətidir:

- bütövlükdə bütün sistemin kompleks idarə olunması
- idarəetmə əməyinin funksional bölümünün dərinləşdirilməsi
- √ əhəmiyyətli təsərrüfat müstəqilliyinə malik olan altbölmələrin yaradılması
- istehsal sahələrinin, şöbələrin və sexlərin idarəetmə sistemlərində istifadə
- ştab hüquqlarında funksional altbölmələrin fəaliyyəti

135. Təşkili idarəetmə strukturunun (TİS) qarışıq növünün əsas xüsusiyyətidir:

- √ ştab hüquqlarında funksional altbölmələrin fəaliyyəti
- bütövlükdə bütün sistemin kompleks idarə olunması
- əhəmiyyətli təsərrüfat müstəqilliyinə malik olan altbölmələrin yaradılması
- idarəetmə əməyinin funksional bölümünün dərinləşdirilməsi
- istehsal sahələrinin, şöbələrin və sexlərin idarəetmə sistemlərində istifadə

136. Təşkili idarəetmə strukturunun (TİS) funksional növünün əsas xüsusiyyətidir:

- istehsal sahələrinin, şöbələrin və sexlərin idarəetmə sistemlərində istifadə
- bütövlükdə bütün sistemin kompleks idarə olunması
- əhəmiyyətli təsərrüfat müstəqilliyinə malik olan altbölmələrin yaradılması
- ştab hüquqlarında funksional altbölmələrin fəaliyyəti
- √ idarəetmə əməyinin funksional bölümünün dərinləşdirilməsi

137. Təşkili idarəetmə strukturunun (TİS) xətti növünün əsas xüsusiyyətidir:

- idarəetmə əməyinin funksional bölümünün dərinləşdirilməsi
- bütövlükdə bütün sistemin kompleks idarə olunması
- əhəmiyyətli təsərrüfat müstəqilliyinə malik olan altbölmələrin yaradılması
- √ istehsal sahələrinin, şöbələrin və sexlərin idarəetmə sistemlərində istifadəsi
- ştab hüquqlarında funksional altbölmələrin fəaliyyəti

138. Müasir korporasiyanın əsas xüsusiyyətlərindən biridir:

- √ çoxlu sayda xüsusi təyinatlı əlavələr
- məhdud ixtisaslaşma
- dövlət tərəfindən maliyyələşdirilmiş inşaat
- yüksək texnologiyalar

- çoxlu sayda ümumi təyinatlı əlavələr

139. Müasir korporasiyanın əsas xüsusiyyətlərindən biridir:

- √ müxtəlif hesablama vasitələri, şəbəkə avadanlığı və baza proqram təminatının müxtəlifliyi
- maliyyə və maddi təminatla olan dövlət nəzarəti
- strukturun güclü fərqliliyi
- ictimai istehsalın inkişafı
- şirkətin strukturluluğu

140. Müasir korporasiyanın əsas xüsusiyyətlərindən biridir:

- √ korporasiyanın təşkilati idarəetmə strukturu
- nisbi maliyyə müstəqilliyi
- texniki nəzarət olunan siyasət
- texnostrukturların təşkili
- bütün hissələri qarşılıqlı əlaqəli olan struktur

141. Müasir korporasiyanın əsas xüsusiyyətlərindən biridir:

- √ avtomatlaşdırılacaq fəaliyyətin sahə və istiqamətlərinin geniş spektri
- istehsalın və kadrların mərkəzləşdirilmiş idarə olunması
- iqtisadi və siyasi əlaqələr
- ciddi ierarxiya
- dövlət planlaşdırması

142. Müasir korporasiyanın əsas xüsusiyyətlərindən biridir:

- √ böyük miqyaslı və paylanmış struktur
- orta və iri müəssisələrin birliyi şəklində təmsil olunma
- informasiya texnologiyalarının tətbiqi
- məhdud ixtisaslaşmanın saxlanması
- dövlətin dolayı təsiri altında olma

143. Müəssisənin miqyas əlavəsinin inteqrasiya sistemidir:

- ERPİİ
- ERP
- CRM
- MRP
- √ EAI

144. Biznes planlaşdırma ..... planlaşdırmadır.

- √ illik
- aylıq
- qısamüddətli
- gündəlik
- uzunmüddətli

145. Strateji planlaşdırma ..... planlaşdırmadır.

- √ uzunmüddətli
- illik
- gündəlik
- qısamüddətli
- aylıq

146. Əlavələrin inteqrasiyasını özündə saxlayan informasiya sistemidir:

- √ KİS
- IT
- ƏS
- TCP / IP
- IP

147. DSS - ..... sistemidir.

- √ qərar qəbuletmə
- biliklərlə idarəetmə
- xarici strukturlarla verilənlərin mübadiləsi
- verilənlərin analitik emalı
- müəssisənin resurslarının planlaşdırılma

148. ERP - ..... sistemidir.

- √ müəssisənin resurslarının planlaşdırılma
- biliklərlə idarəetmə
- xarici strukturlarla verilənlərin mübadiləsi
- verilənlərin analitik emalı
- qərar qəbuletmə

149. İnformasiya sisteminin anbarı digər səviyyələrlə nə vasitəsilə əlaqələndirilir?

- √ şlüz
- marşrutizator
- əməliyyat sistemi
- tətbiqi proqramlar
- körpü

150. .... anbara birbaşa çıxışı var:

- √ biliklərlə idarəetmə sisteminin
- OLAP sisteminin
- Müəssisənin informasiya əhatəsinin
- MRP sisteminin
- ERP-sisteminin

151. İnformasiya sisteminin ən aşağı səviyyəsidir:

- √ anbar
- tətbiqi proqramlar
- OSI modeli
- TCP / IP protokollar ailəsi
- əməliyyat sistemi

152. Təşkili idarəetmə strukturunun hansı növü daha çox tətbiq olunur?

- √ qarışıq
- funksional
- divizional
- proqram- məqsədli
- xətti

153. Təşkili idarəetmə strukturunun əsas növü deyil:

- √ qeyri-xətti
- qarışıq
- divizional
- proqram –məqsədli

- funksional

154. Korporasiya ..... strukturdur.

- √ çoxsahəli
- nəzarət olunan
- şöbədənkənar
- paylanmamış
- müstəqil

155. İnformasiya sistemi hansı məqsədlə təşkil edilir?

- √ səmərəli idarəetmə
- nəzarətli idarəetmə
- paylanmış strukturun təmini
- qeyri-mərkəzləşmiş idarəetmə
- dövlət nəzarəti

156. «Müştəri-server» sisteminin çatışmazlığı deyil:

- √ proqramlararası kəsilmələrlə əlaqə
- müxtəlif giriş informasiya sistemlərindən istifadə
- müxtəlif çıxış verilənlərinin ötürülməsi
- korporasiyanın transmilli olduğu halında lokal şəbəkənin qurulmasının qeyri-mümkünlüyü
- təşkilatdaxili informasiyanı emal edən yeni proqram versiyalarının yaranması

157. İntraşəbəkənin əsas prinsipi deyil:

- √ İntraşəbəkə - operativ ünsiyyətin yeni texnologiyasıdır
- İntraşəbəkə - fərdi intellekdir
- İntraşəbəkə - əlaqənin tək üsuludur
- İntraşəbəkə - təşkil olunmuş mərkəzdir
- İntraşəbəkə - daxili informasiya sistemidir

158. Tamfəaliyyətli intraşəbəkənin açar xidmətləri siyahısına nə daxil deyil?

- √ Əlavələrin formatının dəyişdirilməsi
- Veb-nəşrlərə baxış imkanı
- Qlobal şəbəkələrin təşkili
- Qlobal şəbəkələrlə idarəetmə
- Məlumatlarla mübadilə sistemi

159. Tamfəaliyyətli intraşəbəkənin açar xidmətləri siyahısına nə daxil deyil?

- √ VBİS
- Çap
- Kataloqlarla iş
- Effektiv müdafiə
- Fayllarla iş

160. Konkret işçilər arasında informasiyanın bölüşdürülməsinin asılı olduğu ikinci şərtidir:

- √ şəbəkə yüklənməsinin qarşısının alınması
- şəbəkənin işinin dövriliyi
- informasiya üzərində qrup işinin təşkili
- işçilər arasında informasiyanın savadlı bölgüsü
- şəbəkənin fiziki zədələnməsinin qarşısının alınması

161. Konkret işçilər arasında informasiyanın bölüşdürülməsinin asılı olduğu ilk şərtidir:

- √ hər hansı bir məlumatın icazəsiz istifadədən mühafizəsi
- şəbəkə seqmentlərinin işinin fasiləsiz təminatı
- administratorun etibarlı işi
- əlavələrin fasiləsiz işi
- əməyin üfqi bölgüsü təmini

162. Korporativ şəbəkənin yaradılmasında əsas problemlərdən biridir:

- √ rabitə kanallarının təşkili
- şəbəkə seqmentlərinin qarşılıqlı əlaqəsi
- idarəetmənin sistemləşdirilməsi
- Şəbəkənin hüquqi və təşkilati təmini
- kompüterlər arasında informasiyanın ötürülməsinin təmini

163. İnformasiyanın saxlanması, emalı mərkəzləri və nəqliyyat altsistemidir:

- √ kompüterlər arasında informasiya paketlərinin etibarlı ötürülməsini təmin edir
- serverlərin vəzifəsini yerinə yetirirlər
- korporativ şəbəkədə seqmentlərin işinə zəmanət verir
- əlavələrin birləşməsinə zəmanət verir
- konsentratörün işini tənzimləyir

164. Şəbəkənin sazlanması və onun fasiləsiz iş rejiminin təmini funksiyasını ..... yerinə yetirir.

- √ şəbəkə adminstratorları
- veb-serverlər
- müştərilər
- şəbəkə istifadəçiləri
- serverlər

165. Korporativ intraşəbəkənin dördüncü fəaliyyət səviyyəsidir:

- √ Biznesin tələblərinə uyğun olaraq şəbəkənin qurulması
- Axtarış vasitələri
- Xidmətlərin tam dəsti ilə İntraşəbəkə
- Verilənlər bazasının yaradılması
- Baza şəbəkə infrastrukturunu

166. Korporativ intraşəbəkənin üçüncü fəaliyyət səviyyəsidir:

- √ Xidmətlərin tam dəsti ilə İntraşəbəkə
- Axtarış vasitələri
- Biznesin tələblərinə uyğun olaraq şəbəkənin qurulması
- Verilənlər bazasının yaradılması
- Baza şəbəkə infrastrukturunu

167. Korporativ intraşəbəkənin ikinci fəaliyyət səviyyəsidir:

- √ Axtarış vasitələri
- Xidmətlərin tam dəsti ilə İntraşəbəkə
- Biznesin tələblərinə uyğun olaraq şəbəkənin qurulması
- Verilənlər bazasının yaradılması
- Baza şəbəkə infrastrukturunu

168. Korporativ intraşəbəkənin birinci fəaliyyət səviyyəsidir:

- Biznesin tələblərinə uyğun olaraq şəbəkənin qurulması
- √ Baza şəbəkə infrastrukturunu
- Axtarış vasitələri
- Xidmətlərin tam dəsti ilə İntraşəbəkə

- Verilənlər bazasının yaradılması

169. İntranet şəbəkəsinin yaradılması üçün lazımi start minimumudur:

- √ TCP/IP bazasında İnternetə girişi olan lokal şəbəkə
- kompüterlər arasında fiziki birləşmənin mövcudluğu
- mainframe-lərin yaradılması
- yüksək maaşlı mütəxəssislərin cəlb olunması
- server əlavələri üçün kliyent interfeysi

170. Lokal şəbəkənin qurulmasının texnoloji aspektinin elementi deyil:

- √ Videokart, səs kartı
- Lokal şəbəkə protokolları
- Şəbəkə çapı
- Körpülər, şlüzlər, marşrutlar
- istifadəçilərin kompüterlərində interfeys plata

171. Firmanın kommersiya uğuru nədən asılıdır?

- √ daxili informasiya mübadiləsi sisteminin hüquqi qurulmasından
- Verilənlər bazası və biliklər bazasından
- analitik informasiya mərkəzlərindən
- Firmanın korporativ şəbəkəsinin hüquqi fəaliyyətindən
- Menecerlərin işçi yerlərinin avtomatlaşdırılmasından

172. korporativ şəbəkəsinin yaradılması zamanı əsas problemin həlli .... istifadədir.

- √ qlobal şəbəkədən
- regional şəbəkədən
- Intranet –dən
- WWW –dan
- lokal şəbəkədən

173. Xüsusi proqram sistemləri .....

- √ verilən müəssisə və ya verilən növdə müəssisə üçün xas olan məsələləri yerinə yetirirlər
- əlavələr arasında əlaqəni təmin edirlər
- sistem və tətbiqi proqram təminatının etibarlı işini təmin edirlər
- hesablama sistemlərinin məhsullarını xarakterizə edirlər
- müəssisə üçün informasiyanın emalının ümumi prosedurlarını yerinə yetirirlər

174. Sistem xidmətləri .....

- √ sonlu istifadəçilərə informasiyanı əlverişli formada təqdim edirlər
- axtarışın baza əməliyyatlarını istehsal edirlər
- əsas korporativ informasiyanı qaydaya salırlar
- korporativ şəbəkənin işini avtomatlaşdırırlar
- serverlərin vəzifəsini yerinə yetirirlər

175. Şəbəkə ƏS-lərinin layı .....

- √ kompüterlərdə əlavələrin işini təşkil edir
- verilənlər paketini daşıyır
- kompüterlərdə sistem və proqram təminatının işini müəyyən edir
- verilənlər bazasının işini sistemləşdirir
- kompüterin resurslarını şəxsi istifadəyə təqdim edir

176. Korporativ şəbəkənin beşinci səviyyəsidir:

- √ Xüsusi proqram sistemləri
- Şəbəkə ƏS-lərinin layı
- Müxtəlif əlavələr
- Sistem xidmətlər
- İnformasiyanın saxlanması və emalı mərkəzləri və nəqliyyat alt sistemi

177. Korporativ şəbəkənin dördüncü səviyyəsidir:

- √ Sistem xidmətlər
- Şəbəkə ƏS-lərinin layı
- Müxtəlif əlavələr
- Xüsusi proqram sistemləri
- İnformasiyanın saxlanması və emalı mərkəzləri və nəqliyyat altsistemi

178. Korporativ şəbəkəsinin üçüncü səviyyəsidir:

- √ Müxtəlif əlavələr
- Şəbəkə ƏS-lərinin layı
- Sistem xidmətlər
- Xüsusi proqram sistemləri
- İnformasiyanın saxlanması və emalı mərkəzləri və nəqliyyat altsistemi

179. Korporativ şəbəkənin ikinci səviyyəsidir:

- √ Müxtəlif əlavələr
- Şəbəkə ƏS-lərinin layı
- Sistem xidmətlər
- Xüsusi proqram sistemləri
- İnformasiyanın saxlanması və emalı mərkəzləri və nəqliyyat altsistemi

180. Korporativ şəbəkənin birinci səviyyəsidir:

- √ İnformasiyanın saxlanması və emalı mərkəzləri və nəqliyyat altsistemi
- Müxtəlif əlavələr
- Sistem xidmətləri
- Xüsusi proqram sistemləri
- Şəbəkə ƏS-lərinin layı

181. Biznesin tələblərinə uyğun olaraq şəbəkənin saxlanması korporativ intraşəbəkənin hansı funksional səviyyəsidir?

- ikinci
- ikinci
- üçüncü
- beşinci
- √ dördüncü

182. Tam xidmətlər yığını olan İntraset şəbəkəsi korporativ intraşəbəkənin hansı funksional səviyyəsidir?

- √ üçüncü
- ikinci
- dördüncü
- beşinci
- birinci

183. Axtarış vasitələri korporativ intraşəbəkənin hansı funksional səviyyəsidir?

- √ ikinci
- üçüncü
- dördüncü
- beşinci

- birinci

184. Şəbəkə baza infrastrukturunu korporativ intraşəbəkənin hansı funksional səviyyəsidir?

- √ birinci
- üçüncü
- dördüncü
- beşinci
- ikinci

185. Müştəri-proqram hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- √ serverlə qarşılıqlı əlaqəyə şərait yaradır
- şəbəkənin qovşaqları arasında birləşməni qurur
- elektron poçtun resurslarına girişə imkan verir
- poçt məlumatının formatına uyğun formatda informasiyanı ötürür
- birləşmənin kəsilməsinə şərait yaradır

186. Müştəri -server sisteminin çatışmazlığıdır:

- √ Əgər korporasiya transmillirdirsə, lokal şəbəkənin qurulmasının qeyri-mümkünlüyü
- İşçilər arasında informasiyanın nəzarətsiz bölgüsü
- İstifadəçilər və verilənlər arasında interfeysin təminatında çətinlik
- Verilənlər bazasının yaradılmasında və dəstəklənməsində çətinlik
- İnformasiya üzərində qrup işinin təşkilinin çətinliyi

187. Müştəri -server sisteminin çatışmazlığıdır:

- √ Müxtəlif giriş informasiya sistemlərindən istifadə və müxtəlif çıxış verilənlərin verilməsi
- Bahalı universal proqram vasitələrinin tələb olunması
- Əmək məsrəflərinin yüksəlməsi
- Yüksək maaşlı mütəxəssislərin cəlb olunması
- Formatların sonsuz dəyişdirilməsi

188. Müştəri-server sisteminin çatışmazlığıdır:

- √ Təşkilat daxilində informasiyanı emal edən proqramların yeni versiyalarının meydana gəlməsi
- hüquqi və təşkilati təminatın mürəkkəbliyi
- texniki və texnoloji dəyişikliklərin daxil edilməsində çətinliklər
- əlavələr arasında fasilələrlə əlaqələr
- Resursların məhdudlaşması

189. Şəbəkə administratorları .....

- √ şəbəkəni sazlayır və onun fasiləsiz işini təmin edir
- kompüterlər arasında informasiyanı bölüşdürür
- korporasiyanın verilənlər bazasını icazəsiz girişdən mühafizə edir
- Korporasiyanın maksimal gəlirinin çıxarışı üçün strategiyayı müəyyənləşdirir
- seqmentlər arasında əlaqəyə nəzarət edir

190. Internetin əsas problemlərindən biridir:

- √ Təhlükəsizlik
- Tam uyğunluq
- Notarizasiya
- İnformasiyanın sızması
- Məxfilik

191. Korporativ şəbəkəyə ..... kimi baxılır.

- √ piramida
- məlumat
- münasibət
- kortej
- ierarxiya

192. Korporativ şəbəkə - .....

- √ müxtəlif əlavələr arasında məlumatların ötürülməsini təmin edən sistemdir
- müəyyən məqsədləri olan qarşılıqlı əlaqəli müəssisələrdir
- planlaşdırmanın səmərəli və optimal modelidir
- layihələrin idarə olunmasının sistematik əsasıdır
- təşkilatın daha səmərəli idarə edilməsi üzrə sistemləşmiş vəziyyətlər məcmusudur

193. "Korporativ" epitetindən nə üçün istifadə olunur?

- √ hesablama sistemləri məhsullarının xarakteristikası
- Qarşılıqlı əlaqəli müəssisələr kompleksinin müəyyən olunması
- Müəssisənin hüquqi və təşkilati təminatı
- Resursların qeyri-məhdud ifadəsi
- şəbəkə planlaşdırılması xarakteristikası

194. X.25 texnologiyası üzrə informasiyanın ötürülməsi zamanı yubanmalara səbəb nədir?

- √ inkişaf etmiş korreksiya və bərpaetmə vasitələrinin olması
- verilənlərin bərpaetmə vasitələrinin olmaması
- böyük hesablama gücü və məhsuldarlıq
- sürətli rabitə xətlərinin olmaması
- səhvlərin korreksiya imkanının olmaması

195. Frame Relay şəbəkələrinin X25 şəbəkələrindən əsas fərqi nədir?

- √ şəbəkə qovşaqları arasında nöqsanların korreksiyasının istisnası
- xüsusi proqram təminatının olması
- informasiya axınının bərpasının mümkünlüyü
- səs və verilənlərin ötürülməsinin inteqrasiyası
- informasiyanın minimal itkilərlə ötürülməsi

196. X.25 texnologiyasının əsas çatışmazlığıdır:

- √ sürətə bir sıra prinsiplə məhdudiyətlərin qoyulması
- inkişaf etmiş korreksiya və bərpa vasitələrinin olması
- informasiyanın ötürülməsinin yubanması
- aparaturadan böyük hesablama gücü və məhsuldarlıq tələbi
- nöqsanların korreksiya vasitəsinin olması

197. İnternet tipli şəbəkələrdən fərqli olaraq paketlərin kommutasiyası şəbəkələri informasiyanın ötürülməsindən əvvəl nəyi tələb edir?

- √ sonlu resurslararası birləşmələrin quraşdırılmasını
- əlavə kanalların quraşdırılmasını
- kanalların sayına məhdudiyət qoyulmasını
- ayrı-ayrı uzaqlaşdırılmış istifadəçilərin qoşulmasını
- eyni zamanda əldə edilə bilən resursların sayının artmasını

198. TCP/IP protokollar ailəsi ilk dəfə hansı mühitdə reallaşmış?

- √ Unix
- Windows 9X
- Windows XP
- Netware

- Windows NT

199. TCP – ..... protokoldur.

- √ şəbəkənin müxtəlif baş kompyuterlərində buraxılmış tətbiqi proqramlara imkan yaradan
- istifadəçi deyteqramlarından ibarət
- IP – ünvanları təyin edən
- intraset üzrə IP – deyteqramlarını ötürən
- marşrutlaşdırma funksiyasını yerinə yetirən

200. IP – protokolun funksiyası nədir?

- √ IP – paketlərin ötürülməsi
- şəbəkələrin idarə olunması
- IP-ünvanların təyin olunması
- səhvlərə nəzarət
- TCP - paketlərin ötürülməsi

201. İnternetdə informasiya ..... şəklində ötürülür.

- √ IP-deyteqramları
- birlər ardıcılığı
- protokollar
- analoq siqnallar
- sıfırlar ardıcılığı

202. X.25 şəbəkəsinin istənilən resursuna qoşulma üçün istifadəçinin .... olan kompyuterə malik olması kifayətdir.

- √ asinxron ardıcıl portu və modemi
- sinxron ardıcıl portu və modemi
- sinxron paralel portu və modemi
- sürətli modemi
- asinxron paralel portu və modemi

203. Protokolların hansı cərgəsi IP-ünvanı fiziki şəbəkə ünvanına və əksinə çevirir?

- √ ARP, RARP
- RARP, FTP
- FTP, UDP
- TCP, IP
- ARP, UDP

204. FTP və Telnet tətbiqi proqramları hansı protokoldan istifadəyə əsaslanır?

- √ TCP
- ARP
- IP
- SNMP
- WWW

205. Frame Relay protokolunun sələfidir:

- √ X.25
- SITA
- ATM
- ASDN
- WAN

206. ICMP (Internet Control Message Protocol) protokolunun təyinatı:

- informasiya resurslarının ötürülməsi
- √ məlumatların idarə edilməsi
- şəbəkələrin idarə olunması
- informasiya mübadiləsi
- IP – ünvanın fiziki şəbəkə ünvanına çevrilməsi

207. RARP (Reverse Address Resolution Protocol) protokolunun təyinatı:

- √ fiziki şəbəkə ünvanının IP – ünvanına çevrilməsi
- səhvlərə nəzarət
- idarəedici informasiyanın müşayiət edilməsi
- şəbəkələrin idarə olunması
- IP – ünvanın fiziki şəbəkə ünvanına çevrilməsi

208. ARP (Address Resolution Protocol) protokolunun təyinatı:

- √ IP – ünvanın fiziki şəbəkə ünvanına çevrilməsi
- səhvlərə nəzarət
- idarəedici informasiyanın müşayiət edilməsi
- şəbəkələrin idarə olunması
- fiziki şəbəkə ünvanının IP – ünvanına çevrilməsi

209. Ardıcıl port nədir?

- √ informasiyanın bitlərlə mübadiləsi üçün nəzərdə tutulmuş iki istiqamətli ardıcıl interfeys
- informasiyanın baytlarla mübadiləsi üçün nəzərdə tutulmuş iki istiqamətli ardıcıl interfeys
- kommunikasiya məsələlərini həll edən və şəbəkə resurslarını əldə edən server
- OSI modelinin kanal səviyyəsinin protokolu
- şəbəkənin ucları arasındakı nöqsanların korreksiya vasitəsi

210. Verilənlərin sinxron ötürülmə texnologiyasıdır:

- √ STM
- SWIFT
- ATM
- X.25
- SITA

211. Verilənlərin asinxron ötürülmə texnologiyasıdır:

- √ ATM
- Frame Replay
- ISDN
- X.25
- STM

212. X.25 OSI modelinin ..... səviyyəsinin protokollar ailəsidir.

- √ kanal
- seans
- tətbiqi
- fiziki
- şəbəkə

213. OSI modelinin kanal səviyyəsinin texnologiyası deyil:

- √ FTP
- ISDN
- X25
- ATM

- Frame Relay

214. Paketlərin kommutasiyası şəbəkələri hansı texnologiyalarla təqdim olunur?

- √ X.25
- Taken Ring
- Ethernet
- Archnet
- OSI

215. ISDN ..... texnologiyalarına aiddir.

- √ kommutasiya kanallı şəbəkələr
- xüsusi bank xidmətlərinin təqdimi şəbəkələri
- hava nəqliyyatına informasiya xidməti
- verilənlərin statistik təhlili
- paketlərin kommutasiya şəbəkələri

216. Virtual şəbəkə texnologiyasıdır:

- √ kommutasiya kanallı şəbəkələr
- X.25
- Frame Relay
- ATM
- Token Ring

217. ISDN nədir?

- √ xidmətin inteqrasiyası ilə rəqəmsal şəbəkə
- verilənlərin asinxron ötürülmə üsulu
- verilənlərin sinxron ötürülmə üsulu
- paketlərin kommunikasiyası yolu ilə şəbəkələr
- OSI modelinin kanal səviyyəsinin protokollar ailəsi

218. UDP .... protokoludur.

- √ istifadəçi deyteqramları
- faylların ötürülməsi
- marşrutun seçilməsi
- IP – ünvanın fiziki ünvana çevrilməsi
- şəbəkənin idarə edilməsi

219. Marşrutizator hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- siqnalı bərpa edir
- müxtəlif şəbəkələri birləşdirir
- ayrı-ayrı alt şəbəkələri vahid şəbəkəyə birləşdirir
- alanın ünvanını təhlil edir
- √ verilənlər paketini bir şəbəkədən digərinə ötürür

220. Verilənlərin ötürülməsi zamanı hansı protokol “etibarlı” hesab edilir?

- √ TCP
- TCP/IP
- UDP
- IP
- SNMP

221. İntraseti təşkil edən hesablaşma şəbəkələri hansı qurğuların vasitəsilə birləşdirilir?

- √ marşrutizatorların
- kommutatorların
- transformatorların
- şlüzlərin
- körpülərin

222. Hesablama şəbəkələrinin terminologiyasına görə protokol -

- √ iki kompyuterarası verilənlərin mübadiləsinə imkan verən, əvvəlcədən razılaşdırılmış standartdır
- informasiya resurslarını idarə edən proqramdır
- paylanmış verilənlər sistemidir
- təyinatına görə dövrü sənəddir
- informasiyanın emalı funksiyasını yerinə yetirən sistemdir

223. X.25 texnologiyası hansı tipli verilənləri ötürməyə imkan verir?

- √ istənilən
- müəyyən
- yalnız qrafik
- böyük həcmli
- yalnız mətn

224. Sərbəst şəbəkələrə İnternetə qoşulmaq imkanı verir:

- √ TCP/IP
- FTP
- Telnet
- modem
- ARP

225. Kanalın tam buraxıcılıq qabiliyyəti nəzərə alınmaqla informasiyanın ötürülmə sürətinin ölçü vahidi hansıdır?

- √ bod
- bayt/s
- bit/s
- meqabit
- bayt

226. Mühüm informasiyanın ötürülmə sürətinin ölçü vahididir:

- √ bitreyt
- bit/s
- bayt / s
- Mbit / s
- bod

227. Virtual kanallar vasitəsilə uzaqlaşdırılmış resursları birləşdirən sistem necə adlanır?

- √ virtual şəbəkə
- korporativ şəbəkə
- paketlərin kommutasiya şəbəkələri
- paketlərin kommutasiya xidmətləri
- kommutasiya kanallı şəbəkələr

228. Verilənlərin ötürülmə şəbəkələri daxilində təşkil edilmiş və yalnız lazım olan anda və yerdə yaranan kanallar necə adlanır?

- √ virtual
- paketlərin kommutasiya xidmətləri
- OSI modelinin kanal səviyyəsinin protokollar ailəsi
- Korporativ

- vizual

229. İnternet – in sələfi olan şəbəkə necə adlanır?

- √ ARPANET
- INTRANET
- TELNET
- USENET
- BITNET

230. FTP nə deməkdir?

- √ faylların ötürülmə protokolu
- IP– ünvanların fiziki şəbəkə ünvanlarına çevrilməsi protokolu
- hipermətni informasiyanın mübadiləsi protokolu
- uzaqlaşdırılmış kompyuterlə əlaqə
- faylların müşayiət edilməsi

231. TCP/IP nəyi göstərir?

- √ şəbəkə protokolları ailəsini
- əsas protokollar yığımını
- verilmiş protokollar yığımını
- informasiyanın ötürülmə protokolunu
- faylların ötürülmə protokolunu

232. Serverin müştəriyə tam cavabı zamanı qayıdan vəziyyətlər sətrinə daxil deyil:

- cavabın sərlovhəsi
- resursun sərlovhəsi
- resursun gövdəsi
- √ qayıtmanın kodu
- ümumi sərlovhə

233. HTTP–tələblərə xidmət zamanı TCP/IP – nin hansı portundan istifadə edilir?

- xüsusi
- istənilən
- √ 80-ci
- 70-ci
- 60 - cı

234. Müştərinin tələbinə daxil deyil:

- resursun adı
- √ qayıtmanın kodu
- müraciət üsulu
- müştərinin məlumatının gövdəsi
- URI (Universal Resource Identification) ünvanı

235. HTML nəyin əsasında yaradılmışdır?

- HTTP – nin
- STML-in
- PHP - nin
- √ SGML - in
- Java - nın

236. Analitik verilənlər bazasını dəstəkləyən sistemlərə qoyulan əsas tələb deyil:

- verilənlərin induktiv manipulyasiyası
- √ bir istifadəçisi olan rejimin dəstəklənməsi
- verilənlərin çoxölçülü konseptual təqdimi
- daxil olma
- şəffaflıq

237. Müştəri-server arxitekturasının əsas üstünlüyüdür:

- verilənlər bazasının idarə edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrindən istifadə
- ümumi qərarların düzgünlüyünə diqqət
- bahalı arxitekturadan istifadə
- √ miqyaslılıq və inkişaf qabiliyyəti
- böyük həcmdə verilənlərin saxlanması

238. Əlavənin müştəri hissəsi ilə verilənlər bazası serverinin hissəsi arasındakı interfeys hansı proqramlaşdırma dilindən istifadəyə əsaslanır?

- PHP
- √ SQL
- DBase
- Visual Basic
- Java

239. .... Internet –in üsul və vasitələrindən istifadə edən korporativ sistemdir.

- WWW
- √ Intranet – informasiya sistemi
- Data Warehousing
- OLAP- sistem
- işçi stansiya

240. Verilənlər bazasının serverlərindən istifadəyə əsaslanan informasiya sistemindən təşkil olunmuş əlavə necə adlanır?

- verilənlər anbarı
- √ müştəri-server
- lokal şəbəkə
- qlobal şəbəkə
- kooperativ şəbəkə

241. Qeyri-bircins informasiya resurslarının daxil olduğu və inteqrasiya edilmiş informasiya mühitindən istifadəyə əsaslanan informasiya sistemidir:

- hipermətn texnologiyası
- √ Data Warehousing
- OLAP- sistem
- korporativ sistem
- Data Mining

242. Serverin tam cavabı zamanı qayıdır:

- √ vəziyyətlər sətri
- resursun növü
- daxiləmə sahəsi
- resurs haqqında informasiya
- identifikatorun kodu

243. Serverin sadələşdirilmiş cavabı zamanı qayıdır:

- √ resursun yalnız gövdəsi
- cavabın sərlovhəsi
- resursun növü

- resursun sərlovhəsi
- ümumi sərlovhə

244. URL–ünvana daxil deyil:

- √ məntiqi diskin adı
- server- kompyuterin adı
- informasiya resursunu özündə saxlayan qovluğun adı
- resursun adı
- informasiyanın şəbəkə üzrə ötürülmə protokolu

245. Internet xidməti deyil:

- √ HTML
- WAIS
- Gopher
- Telnet
- E-mail

246. «Verilənlər anbarı» (Data Warehousing) ..... informasiya sistemidir. (Çəki: 1)

- √ inteqrasiya edilmiş informasiya mühitindən istifadəyə əsaslanan və müxtəlif cinsli informasiya resurslarını özündə saxlayan
- obyektiv yanaşma əsasında qurulmuş
- Internet texnologiyalarına əsaslanan
- xüsusi proqram təminatından istifadə əsasında təşkil edilmiş
- verilənlər bazası serverlərindən istifadəyə əsaslanan

247. GET və HEAD üsullarından fərqli olaraq POST üsulunda

- √ resursun gövdəsi ötürülür
- resursun gövdəsi ötürülmür
- hipermətni istinadlar testləşdirilir
- əlavə verilənlər kodlaşdırılır
- verilmiş proqramın yerinə yetirilmə nəticəsi qaytarılır

248. Resursun gövdəsini qaytarmayan müraciət üsuludur:

- √ HEAD
- POST
- URI
- OLE
- GET

249. WWW texnologiyasında müraciət üsuludur:

- √ POST
- STML
- URI
- OLE
- HTML

250. Müştəri-proqramın funksiyasıdır:

- √ sorğunun təşkili
- müxtəlif informasiya xidmətləri arasında informasiyanın ötürülməsi
- müraciət üsulları toplusunun reallaşdırılması
- şəbəkənin istifadəçilərinə xidmət
- digər müştərilərlə qarşılıqlı əlaqə

251. Müştəri-proqram hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- √ serverlə qarşılıqlı əlaqəni təşkil edir
- şəbəkə qovşaqları arasında birləşməni təmin edir
- elektron poçtun resurslarına daxil olmağa icazə verir
- poçt məlumatına uyğun formatda informasiyanı ötürür
- kəsilmələri təşkil edir

252. HTTP protokolu hansı prinsip əsasında işləyir?

- √ sorğu /cavab
- WYSWYG
- OLE
- ünvan/məlumat
- Plug and Play

253. HTTP protokolu nə üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- √ şəbəkədə hipermətni informasiyanın mübadiləsi
- şəbəkələrin idarə edilməsi
- İP-ünvanların təyini
- IP-ünvanların fiziki ünvanlara çevrilməsi
- faylların müşayiət olunması

254. URL - ünvanndan nə üçün istifadə edilir?

- √ şəbəkənin paylanmış resurslarına daxil olmanın asanlaşdırılması
- açar parametrlərin ötürülməsi
- hipermətni faylların struktur əlaqələrinin təqdimi
- təsvirlərin və mətnlərin tərtib üslubunun yaxşılaşdırılması
- informasiyanın təsvir formasının təyini

255. Hipermətni informasiya sisteminin əsas xüsusiyyətidir:

- √ sənədə istənilən qaydada baxış
- statik istinadların olması
- dinamik istinadların olması
- hipermətn anlayışının genişləndirilməsinin mümkünlüyü
- istinadların qurulma mexanizmi

256. CGI nədir?

- √ universal şlüz interfeysi
- hipermətni informasiya mübadiləsi protokolu
- informasiyanın ötürülmə protokolu
- hipermətnlərin nişanlanması dili
- resursların şəbəkədə universal ünvanlanma üsulu

257. OLAP- sistemlərin təyinatı:

- √ verilənlərin aparılmış təhlili, modelləşdirilməsi və / və ya proqnozlaşdırılması hesabına biznes-qərarın qəbul edilməsi
- istənilən təbiətli şəbəkələrin layihələndirilməsində istifadə
- HTML - səhifələrin təşkili
- multimediyə mətnlərin təşkili
- verilənlər bazasına sorğu üçün formaların emalı

258. Intranet informasiya sistemi ..... sistemdir.

- √ İnternetin metod və vasitələrinin istifadə olunduğu korporativ
- müxtəlif cinsli informasiya resurslarını özündə saxlayan
- verilənlər bazası serverlərindən istifadəyə əsaslanan

- «verilənlər anbarı» konsepsiyasına əsaslanan

259. Intranet - əlavə ..... informasiya sistemidir

- √ Internet texnologiyalarına əsaslanan
- inteqrasiya edilmiş informasiya mühitindən istifadəyə əsaslanan
- müxtəlif cinsli informasiya resurslarını özündə saxlayan
- “verilənlər anbarı” konsepsiyasına əsaslanan
- verilənlər bazası serverlərindən istifadəyə əsaslanan

260. Müştəri – server əlavəsi ..... informasiya sistemidir.

- √ verilənlər bazası serverlərindən istifadəyə əsaslanan
- “verilənlər anbarı” konsepsiyasına əsaslanan
- Internet texnologiyalarına əsaslanan
- müxtəlif cinsli informasiya resurslarını özündə saxlayan
- inteqrasiya edilmiş informasiya mühitindən istifadəyə əsaslanan

261. İnformasiya sisteminin verilənlər bazasına qoyulan zəruri tələblərdir:

- √ verilənlərin tamlığının dəstəklənməsi və informasiyanın saxlanmasının etibarlılığı
- istifadəçi interfeysinin əlverişliliyi
- əlavə verilənlərin qorunması
- verilənlərin çıxarılmasının mümkünlüyü
- tranzaksiyalarla idarəetmənin olması

262. Sorğular dilidir:

- √ SQL
- Data Mining
- Java
- Visual Basic
- Fox Pro

263. Tranzaksiya nədir?

- riyazi əməliyyatlar məcmusu
- verilənlər üzərində məntiqi əməliyyatlar məcmusu
- verilənlərin bazaya daxil edilməsi və oradan çıxarılması
- Qeyri-ardıcıl əməliyyatlar yığımı
- √ verilənlər üzərində məntiqi vahiddən ibarət ardıcıl əməliyyatlar yığımı

264. SQL nədir?

- √ sorğu dili
- müştəri interfeysi
- hesablama şəbəkələrinin arxitektura modeli
- müştəri-server
- verilənlər bazası

265. HTTP nədir?

- resursların şəbəkədə universal ünvanlanma üsulu
- hipermetnlərin nişanlanması dili
- universal şlüz interfeysi
- hipermetni informasiya mübadiləsi protokolu
- √ informasiyanın ötürülmə protokolu

266. URL nədir

- hipermətlərin nişanlanması dili
- informasiyanın ötürülmə protokolu
- universal şlüz interfeysi
- hipermətni informasiya mübadiləsi protokolu
- √ resursların şəbəkədə universal ünvanlanma üsulu

267. Internet xidməti deyil:

- √ TCP
- Telnet
- FTP
- WWW
- Gopher

268. Hipermətni verilənlər bazası nədir?

- √ HTML dilində yazılmış mətni faylların toplusu
- SGML dilində yazılmış mətni faylların toplusu
- verilənlərin struktura görə nizamlanmış yığılı
- açar sözlərin və ifadələrin yığılı
- faylların nizamlı ardıcılığı

269. Hipermətn nədir?

- audio-informasiyanı özündə saxlayan sənəd
- böyük formatlı fayl
- √ mənaca əlaqələri özündə saxlayan mətn
- böyük mətn
- yalnız mətni özündə saxlayan sənəd

270. Obyektyönlü proqramlaşdırma dilidir:

- √ Java
- Data Mining
- Pascal
- Basic
- HTTP

271. HTML nədir?

- √ sənədlərin hipermətni nişanlanma dili
- multimediyaya texnologiyası
- informasiya resurslarının ünvanı
- sorğu dili
- informasiyanın ötürülmə protokolu

272. Multimediyaya texnologiyasıdır:

- Arcnet
- E-mail
- √ WWW
- HTML
- Ethernet

273. Müştəri nədir?

- istifadəçilərin verilənlərinə daxil olmanı təmin edən kompyuter
- şəbəkə resurslarının mənbəyi
- √ məsələ, işçi stansiya və ya şəbəkə kompyuteri
- şəbəkəyə qoşulmuş kompyuter

- istifadəçiləri müəyyən xidmətlərlə təmin edən kompyuter

274. İnformasiya əlavələrinin arxitekturasının təsnifatına daxil deyil:

- müştəri-server əlavələri
- Intranet-əlavələr
- ✓ Data Mining sistemi
- Data Warehousing verilənlər anbarı
- fayl-server əlavələri

275. Fayl-server nədir?

- ✓ şəbəkə istifadəçilərinin fayllarının saxlanıldığı ümumi yer
- kiçik həcmli əməli yaddaşı olan kompyuter
- verilənləri arxivləşdirən proqram
- işçi stansiya və ya kompyuter şəbəkəsinin istifadəçisi
- istifadəçiləri müəyyən xidmətlərlə təmin edən kompyuter

276. Sənədlərin hipermətni nişanlanma dilidir:

- ✓ HTML
- SQL
- PHP
- HTTP
- FTP

277. Məsələ, işçi stansiya və ya şəbəkə kompyuteri ..... adlanır.

- ✓ müştəri
- şəbəkə resurslarının mənbəyi
- abonent
- server
- şəbəkəyə qoşulmuş kompyuter

278. Şəbəkə istifadəçilərinin fayllarının ümumi anbarı necə adlanır?

- ✓ fayl-server
- kiçik həcmli əməli yaddaşı olan kompyuter
- verilənlər bazası
- şəbəkə administratorları
- işçi stansiya

279. Data Mining sistemlərinin baza metodlarına ilk növbədə ..... daxildir.

- verilənlərin istismarı sistemi
- ✓ statistika nəzəriyyəsinin elementlərindən istifadə etməklə metod və yanaşmalara əsaslanan alqoritmlər
- verilənlərin dəyişilməməzliyi və irihəcmli informasiyanın təhlilini sürətləndirən aralıq təsviri
- şirkətin detallı istehsalı planlaşdırılması metodologiyası
- verilənlərin əməli emalı

280. Data Mining sistemləri – bu, ...

- verilənlərin istismarı sistemidir
- verilənlərin əməli emalıdır
- şirkətin kompyuter informasiya sistemidir
- ✓ «gizli» biliklərin aşkara çıxarılması üçün xüsusi avtomatik təhlil metodlarıdır
- avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemidir

281. OLAP - sistem – bu, ...

- √ verilənlərin əməli emalıdır
- avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemidir
- verilənlərin istismarı sistemidir
- elektron kommersiya sistemləridir
- şirkətin kompyuter informasiya sistemidir

282. Verilənlərin anbarı (VA) konsepsiyasının əsasında verilənlərin bölgüsü ideyası durur. Bu bölgü .....

- √ daxil etmə, modifikasiya, ləğv etmə və axtarış əməliyyatlarının yerinə yetirilməsi üçün əməli saxlanma verilənlərinin strukturunu, eləcə də təhlil üçün istifadə olunan verilənlərin strukturunu optimallaşdırmağa imkan verir
- qarşıya qoyulmuş məqsədlərə çatmaq üçün pərakəndə altbölmələrin fəaliyyət əlaqələrini sistemləşdirir
- analitikə lazım olan şəkildə verilənlərin qruplaşmasını və ümumiləşdirilməsini müəyyən edir
- əvvəlcədən müəyyən edilmiş sorğular əsasında verilənlərin axtarışı üçün lazımdır
- yığılmış verilənlərdə funksional və məntiqi qanunauyğunluqların axtarışını və müəyyən edilmiş qanunauyğunluqları izah edən model və qaydaların qurulmasını müəyyən edir

283. Verilənlərin anbarı (VA) konsepsiyasının əsasında hansı ideya durur?

- qarşıya qoyulmuş məqsədlərə çatmaq üçün pərakəndə altbölmələrin fəaliyyəti
- əvvəlcədən müəyyən edilmiş sorğular əsasında verilənlərin axtarışı
- yığılmış verilənlərdə funksional və məntiqi qanunauyğunluqların axtarışı və müəyyən edilmiş qanunauyğunluqları izah edən model və qaydaların qurulması
- √ təhlil məsələsinin həlli və əməli emal üçün istifadə olunan verilənlərin bölgüsü
- analitikə lazım olan şəkildə verilənlərin qruplaşması və ümumiləşdirilməsi

284. İntellektual sistem hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- qarşıya qoyulmuş məqsədlərə çatmaq üçün pərakəndə altbölmələrin fəaliyyətini əlaqələndirir
- müəssisənin strateji məqsədini və məsələsini müəyyənləşdirir, imkanları dəyərləndirir
- √ yığılmış verilənlərdə funksional və məntiqi qanunauyğunluqların axtarışını və təyin edilmiş qanunauyğunluqları müəyyən ehtimalla izah edən və bəzi proseslərin inkişafını proqnozlaşdıran model və qaydaların qurulmasını həyata keçirir
- analitikə lazım olan şəkildə verilənlərin qruplaşdırır və ümumiləşdirir
- əvvəlcədən müəyyən edilmiş sorğular əsasında verilənlərin axtarışını həyata keçirir

285. İntellektual təhlil prosesinin mərhələsi deyil:

- təhlil məsələsinin dürüst ifadə edilməsi
- qurulmuş modellərin yoxlanması
- Data Mining üsullarının tətbiqi və modellərin qurulması
- √ alternativ variantların seçimi
- avtomatlaşdırılmış təhlil üçün verilənlərin hazırlanması

286. Avtomatik təhlilin «gizli» biliklərin aşkar edilməsi üçün istifadə olunan xüsusi üsulu hansıdır?

- √ Data Mining
- Frame – texnologiya
- Statistic
- OLAP-sistemlər
- Data - Warehousing

287. Verilənlər bazasının idarəetmə sistemlərinin funksiyası deyil:

- √ zəruri qərarların qəbul edilməsi
- informasiyanın saxlanması
- informasiyanın axtarışı
- informasiyanın təhlili
- informasiyanın sistemə daxil edilməsi

288. İstənilən müəssisənin fəaliyyətində çox mühüm proses hesab edilir:

- √ sənəd dövriyyəsi

- istehsalın idarə olunması
- tədarükün idarə olunması
- şirkətin informasiya xidmətinin maksimal yüngülləşdirilməsi
- marketinqin idarə olunması

289. Təhlil məsələlərinin əməli-analitik sinfi nəyi həyata keçirir?

- √ analitiklərə lazım olan şəkildə verilənlərin qruplaşdırılmasını və ümumiləşdirilməsini
- bəzi proseslərin müəyyən ehtimalla inkişaf proqnozunu
- intellektual təhlil sisteminin qurulmasını
- əldə edilmiş verilənlərdə funksional və məntiqi qanunauyğunluqların axtarışını
- əvvəlcədən təyin edilmiş tələblər üzrə zəruri verilənlərin axtarışını

290. Təhlil məsələlərinin intellektual sinfi nəyi həyata keçirir?

- √ əldə edilmiş verilənlərdə funksional və məntiqi qanunauyğunluqların axtarışını
- analitiklərə lazım olan şəkildə verilənlərin qruplaşdırılmasını və ümumiləşdirilməsini
- verilənlərin əməli analitik emalı texnologiyalarından istifadə etməklə təhlili
- SQL dilindən istifadə etməklə statistik tələbi
- əvvəlcədən təyin edilmiş tələblər üzrə zəruri verilənlərin axtarışını

291. Təhlil məsələlərinin informasiya - axtarış sinfi nəyi həyata keçirir?

- √ əvvəlcədən təyin edilmiş tələblər üzrə zəruri verilənlərin axtarışını
- verilənlərin əməli analitik emalı texnologiyalarından istifadə etməklə təhlili
- əldə edilmiş verilənlərdə funksional və məntiqi qanunauyğunluqların axtarışını
- bəzi proseslərin müəyyən ehtimalla inkişaf proqnozunu
- analitiklərə lazım olan şəkildə verilənlərin qruplaşdırılmasını və ümumiləşdirilməsini

292. Verilənlərin emalının intellektual dərəcəsi üzrə təhlilin məsələlər sinfidir:

- Fraktal
- informasiya – məsləhətçi
- informasiya - emaledici
- statistik
- √ informasiya - axtarış

293. QQS (Qərar Qəbuletmə Sistemləri) – in əsas vəzifəsidir:

- √ verilənlərin təhlilinin yerinə yetirilməsi üçün analitiklərə alət təqdim etmək
- baş verən proseslərin gedişinin idarə etmək
- bazadan zəruri verilənlərin çıxarılması
- sistemə tələblər vermək
- düzgün qərarlar generasiya etmək

294. Qərar qəbuletmə sistemlərinin həll etdiyi əsas məsələdir:

- √ daxiletmə, saxlanma və verilənlərin təhlili
- daxiletmə və verilənlərin saxlanması
- daxiletmə, verilənlərin ötürülməsi və genişləndirilməsi
- verilənlərin yığılımı və təhlili
- daxiletmə, verilənlərin təhlili və axtarışı

295. Əməli-analitik sistem ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- √ analitikə lazım olan şəkildə verilənlərin qruplaşması və ümumiləşdirilməsi
- əvvəlcədən müəyyən edilmiş sorğular əsasında verilənlərin axtarışının həyata keçirilməsi
- qarşıya qoyulmuş məqsədlərə çatmaq üçün pərakəndə altbölmələrin fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi
- müəssisənin strateji məqsədinin və məsələsinin müəyyənləşdirilməsi, imkanların dəyərləndirilməsi
- yığılmış verilənlərdə funksional və məntiqi qanunauyğunluqların axtarışı və model və qaydaların qurulması

296. Verilənlərin emalının intellektuallıq səviyyəsinə görə təhlili zamanı təhlilin üç tipini ayırırlar:

- √ informasiya-axtarış, əməli-analitik, intellektual
- verilənlərin daxil edilməsi, verilənlərin saxlanması, verilənlərin təhlili
- verilənlərin hazırlanma sistemi, verilənlərin tətbiq olunma sistemi, verilənlərin istismarı sistemi
- daxili, xarici, daxil olanlar
- pragmatik, semantik, intellektual

297. Şirkətin informasiya xidməti potensial abonentlərinə ..... haqqında informasiyanı öyrənmək imkanı təqdim etmir.

- √ öz gəliri
- təklif edilən məhsullar
- xidmətlər
- qiymətlər
- firma

298. Marketinqin idarəetmə mərhələsi deyil:

- √ sənəd dövriyyəsinin avtomatlaşdırılması
- qiymətin optimal səviyyəsinin təyini üçün parametrlərin modelləşdirilməsi
- gəlirin proqnozlaşdırılması üçün parametrlərin modelləşdirilməsi
- reklam şirkətlərinin planlaşdırılması üçün parametrlərin modelləşdirilməsi
- rəqib firmalar haqqında verilənlərin yığılımı və təhlili

299. İstehsal prosesinin idarə olunmasının əsas optimal idarəetmə mexanizmidir:

- √ planlaşdırma
- məhsul buraxılışı
- dövriyyə vasitələri
- itkilərin uçotu
- maliyyə hesablamaları

300. Mühasibat uçotunun avtomatlaşdırılması sisteminin işlənməsində ən çətin məsələdir:

- √ mühasibat və vergi uçotunda daimi dəyişikliklər
- istismarın əlverişli olmasına münasibətdə yüksək tələblər
- sisteminin öyrənilməsinin sadəliyi
- istənilən növ mühasibat məsələlərinin formallaşdırılması
- etibarlılığa münasibətdə yüksək tələblər

301. Korporasiyanın idarə olunma informasiya texnologiyasının tətbiq sahəsi deyil:

- √ veb-texnologiyanın təşkili
- istehsal prosesinin idarə edilməsi
- marketinqin idarə edilməsi
- sənəd dövriyyəsi
- anbarın, çeşidin və tədarükün idarə olunması

302. Korporasiyanın idarə olunma informasiya texnologiyasının tətbiq sahəsi deyil:

- √ müəssisənin imicinin təşkili
- maliyyə axınları ilə idarəetmə
- istehsal prosesinin idarə edilməsi
- sənəd dövriyyəsi
- mühasibat uçotu

303. İnformasiya- axtarış sistemi .....

- √ əvvəlcədən müəyyən edilmiş sorğular əsasında verilənlərin axtarışını həyata keçirir

- analitikə lazım olan şəkildə verilənlərin qruplaşmasını və ümumiləşdirilməsini həyata keçirir
- qarşıya qoyulmuş məqsədlərə çatmaq üçün pərakəndə altbölmələrin fəaliyyətini əlaqələndirir
- müəssisənin strateji məqsədini və məsələsini müəyyənləşdirir, imkanları dəyərləndirir
- yığılmış verilənlərdə funksional və məntiqi qanunauyğunluqların axtarışını və təyin edilmiş qanunauyğunluqları müəyyən ehtimalla izah edən və bəzi proseslərin inkişafını proqnozlaşdıran model və qaydaların qurulmasını həyata keçirir

304. Qərar qəbulətməyə yardım sistemlərində həll olunan məsələləri üç tipə bölmək olar:

- √ verilənlərin daxil edilməsi, verilənlərin saxlanması, verilənlərin təhlili
- hesablamaların hesabatı; ehtiyatların uçotu; pul vasitələrinin uçotu
- sistemin hazırlanması, sistemin tətbiqi, sistemin istismarı
- daxili, xarici, daxil olanlar
- proqram təminatı, texniki təminat, iqtisadi məsələlərin həlli

305. Verilənlərin çevrilməsinə daxil olan prosedur deyil:

- √ verilənlərin çıxarılması
- qiymətlərin çevrilməsi
- sahələrin təşkili
- verilənlərin təmizlənməsi
- verilənlərin ümumiləşdirilməsi

306. Saxlanma strukturlarından informasiyanın – faylların, elektron cədvəllərin, verilənlər bazasının alınması .....

- √ verilənlərin çıxarılma üsullarından biridir
- verilənlərin ümumiləşdirilməsidir
- sahələrin yaradılmasıdır
- verilənlərin təmizlənməsidir
- qiymətlərin çevrilməsidir

307. Daxilində verilənlərin çıxarılması, çevrilməsi və yüklənməsi prosedurlarını saxlayan köçürülmə prosesi necə adlanır?

- intellektual təhlil
- verilənlərin ümumiləşməsi
- √ ETL (E-exaction, T-transformation, L-loading) – proses
- OLAP –proses
- verilənlərin emalı

308. Hansı verilənlər qeyri - additiv aqreqasiya verilənləridir?

- √ cəmlənə bilməyən ədədi faktiki verilənlər
- bəzi ölçülər üzrə cəmlənə bilən mətni verilənlər
- bütün ölçülər üzrə cəmlənə bilən mətni verilənlər
- bəzi ölçülər üzrə cəmlənə bilən ədədi faktiki verilənlər
- bütün ölçülər üzrə cəmlənə bilən ədədi faktiki verilənlər

309. Hansı verilənlər additiv aqreqasiya verilənləridir?

- √ bütün ölçülər üzrə cəmlənə bilən ədədi faktiki verilənlər
- bəzi ölçülər üzrə cəmlənə bilən mətni verilənlər
- cəmlənə bilən verilənlər
- cəmlənə bilməyən ədədi faktiki verilənlər
- bəzi ölçülər üzrə cəmlənə bilən ədədi faktiki verilənlər

310. Hansı verilənlər yarımadditiv aqreqasiya verilənləridir?

- cəmlənə bilməyən ədədi faktiki verilənlər
- cəmlənə bilməyən mətni verilənlər
- √ bəzi ölçülər üzrə cəmlənə bilən ədədi faktiki verilənlər
- bütün ölçülər üzrə cəmlənə bilən ədədi faktiki verilənlər

- bütün ölçülər üzrə cəmlənə bilən mətni verilənlər

311. OLTP-sistemlərin vasitələrinin köməyiylə verilənlərin aralıq strukturlara boşaldılması .....

- verilənlərin təmizlənməsidir
- sahələrin yaradılmasıdır
- ✓ verilənlərin çıxarılma üsullarından biridir
- qiymətlərin çevrilməsidir
- verilənlərin ümumiləşdirilməsidir

312. Profaylinq nə deməkdir?

- verilənlərin ümumiləşdirilməsi
- verilənlərin axtarışı
- ✓ verilənlərin ayrı-ayrı atributlarının kobud təhlili
- böyük verilənlər məcmusunda spesifik modellərin tapılması
- verilənlərin qruplaşdırılması

313. Data Mining texnologiyasının yerinə yetirdiyi funksiya deyil:

- ✓ biznes-proseslərin layihələndirilməsi
- böyük verilənlər məcmusunda spesifik modellərin tapılması
- ardıcılıqların axtarışı
- verilənlərin ümumiləşdirilməsi
- verilənlərin qruplaşdırılması

314. Verilənlərin saxlanması və təhlili sistemləri deyil:

- ✓ layihələndirmə sistemi
- verilənlər anbarı (Data Warehouse)
- verilənlər vitrini (Data Mart)
- verilənlərin intellektual təhlili – VİT (Data Mining)
- əməli analitik emal (On-Line Analytical Processing)

315. Verilənlər anbarında (VA) metaverilənlər nə deməkdir?

- ✓ VA – da olan verilənlər haqqında informasiya
- bəzi ölçülər üzrə cəmlənə bilən ədədi faktiki verilənlər
- bütün ölçülər üzrə detal verilənlərin cəmlənməsindən alınmış faktiki ədədi verilənlər
- müəyyən ölçülər üzrə ədədi detal verilənlərin cəmlənməsindən alınmış verilənlər
- hadisələri və hadisənin mahiyyətini – faktları təsvir edən verilənlərin məcmusu

316. Verilənlər anbarında (VA) aqreqasiya verilənləri nə deməkdir?

- ✓ müəyyən ölçülər üzrə detal verilənlərin cəmlənməsindən alınmış ədədi verilənlər
- obyekt və istifadəçilərin təsviri
- hadisənin mahiyyəti
- VA – da olan verilənlər haqqında informasiya
- hadisələri və hadisənin mahiyyətini – faktları təsvir edən verilənlərin məcmusu

317. Verilənlər anbarında (VA) detal verilənlər nə deməkdir?

- cəmlənə bilməyən mətni verilənlər
- müəyyən ölçülər üzrə verilənlərin cəmlənməsindən alınmış ədədi faktiki verilənlər
- VA – da olan verilənlər haqqında informasiya
- müəyyən ölçülər üzrə detal verilənlərin cəmlənməsindən alınmış ədədi verilənlər
- ✓ hadisələri və hadisənin mahiyyətini – faktları təsvir edən verilənlərin məcmusu

318. Fiziki verilənlər anbarına qoyulan tələb deyil:

- √ Metaverilənlərin çoxsəviyyəli arayış kitabçalarının qeyri-mövcudluğu
- Metaverilənlərin çoxsəviyyəli arayış kitabçalarının mövcudluğu
- Çox böyük həcmli informasiyanın saxlanması və emalı
- Paylanmış mühitdə müxtəlif cinsli mənbələrdən verilənlərin inteqrasiyası
- Təhlükəsizliyə yüksək tələblər

319. Verilənlər anbarının əsas xassələrindən biri ondan ibarətdir ki:

- √ verilənlər ləğv edilmir (köhnəlmiş kimi) və dəyişdirilmir
- verilənlər vahid formata malikdir
- burada müəyyən predmet sahəsini müxtəlif nöqtəyi-nəzərdən əks etdirən informasiya
- predmet sahəsi göstəricilərinin dəyişilmə xronologiyası dəstəklənir
- yalnız təhlil üçün lazım olan verilənlər saxlanır

320. Verilənlər anbarının əsas xassəsi deyil:

- dəyişməzlik
- xronologiya dəstəyi
- √ verilənlərin ayrılması
- predmet yönümü
- inteqrasiya

321. Verilənlər anbarının sadələşdirilmiş variantıdır:

- √ verilənlər vitrini (Data Mart)
- verilənlər bazası
- iş yerlərində analitik sistemlər
- OLAP –sistemlər
- Data Mining

322. Anbar – bu, ...

- √ idarəetmə qərarlarının qəbulunun dəstəklənməsi üçün nəzərdə tutulmuş verilənlərin məcmusudur
- sistemin vəziyyətinin təhlili üçün zəruri verilənlərin yığıdır
- iqtisadi verilənlərin məcmusudur
- verilənlər bazasıdır
- verilənlərin emalı üçün təkil edilmiş informasiya sistemidir

323. Verilənlərdə problemlərin aşkarı ..... metodu vasitəsilə həyata keçirilir

- Data Warehousing
- Data Mart
- √ Data Mining
- OLAP- sistemlər
- informasiyanın emalı

324. Profaylinq və Data Mining – bunlar ..... metodlarıdır.

- verilənlərin təmizlənməsi
- verilənlərdə problemlərin aşkarı
- √ verilənlərin təhlili
- verilənlərin müqayisəsi
- verilənlərin testləşdirilməsi

325. Təmizləmə mərhələsi deyil:

- təmizləmə qaydasının təyini
- təmizləmə qaydasının testləşdirilməsi
- √ verilənlərin müqayisəsi
- bilavasitə təmizləmə

- verilənlərdə problemin aşkarı

326. Sahələrin təşkili nə deməkdir (field dirivation)?

- √ yeni informasiyanın təşkili
- azsaylı aqreqasiya verilənlərinə nəzərən çoxsaylı detal verilənlərin əvəz edilməsi
- informasiyanın saxlanma strukturlarından informasiyanın çıxarılması
- keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə verilənlərdə səhvlərin və uyğunsuzluqların aşkarı və ləğvi
- izafiliyi azaltmaq və yaddaşa qənaət üçün verilənlərin kodlaşdırılmış şəkildə saxlanması

327. Qiymətlərin çevrilməsi (value translation) nə deməkdir?

- √ izafiliyi azaltmaq və yaddaşa qənaət üçün verilənlərin kodlaşdırılmış şəkildə saxlanması
- keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə verilənlərdə səhvlərin və uyğunsuzluqların aşkarı və ləğvi
- azsaylı aqreqasiya verilənlərinə nəzərən çoxsaylı detal verilənlərin əvəz edilməsi
- informasiyanın saxlanma strukturlarından informasiyanın çıxarılması
- yeni informasiyanın təşkili

328. Verilənlərin ümumiləşdirilməsi (aggregation) nə deməkdir?

- √ azsaylı aqreqasiya verilənlərinə nəzərən çoxsaylı detal verilənlərin əvəz edilməsi
- informasiyanın saxlanma strukturlarından informasiyanın çıxarılması
- verilənlərin kodlaşdırılmış şəkildə saxlanması
- yeni informasiyanın təşkili
- keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə verilənlərdə səhvlərin və uyğunsuzluqların aşkarı və ləğvi

329. Verilənlərin təmizlənməsi (cleaning) nə deməkdir?

- √ keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə verilənlərdə səhvlərin və uyğunsuzluqların aşkarı və ləğvi
- informasiyanın saxlanma strukturlarından informasiyanın çıxarılması
- azsaylı aqreqasiya verilənlərinə nəzərən çoxsaylı detal verilənlərin əvəz edilməsi
- verilənlərin kodlaşdırılmış şəkildə saxlanması
- yeni informasiyanın təşkili

330. Göstəricinin qiymətlərinin zəruri ölçülərdə aqreqatlaşdırılması və detallaşdırılması üçün ierarxiyanın tipləridir:

- √ balanslaşdırılmış, balanslaşdırılmamış, qeyri-hamar
- hamar, balanslaşdırılmamış
- balanslaşdırılmış, hamar
- hiperkub, balanslaşdırılmış, hamar
- balanslaşdırılmış, hamar, balanslaşdırılmamış

331. Çoxölçülü modelin əsas anlayışlarından biridir:

- √ göstərici, ölçü, oyuq
- hiperkubun tilləri, göstərici
- indeks, oyuq, tillər
- balans, səviyyə
- ierarxik struktur, kub

332. OLAP = çoxölçülü təsvir = kub düsturu nə deməkdir?

- √ verilənlərin çoxölçülü təsvir üsulu
- çoxölçülü verilənlər bazası
- istənilən strukturun təsviri
- verilənlərin vizual təsvir üsulu
- verilənlərin analitik emal üsulu

333. Kodd tərəfindən formulə edilmiş 12 əsas qaydadan birində - FASMI mətnində I hərfi nəyi göstərir?

- ədədi və statistik təhlilin əsas tiplərinin yerinə yetirilməsinin mümkünlüyü
- verilənlərin çoxölçülü təsviri
- √ həcmindən və yerləşdiyi yerdən (köhnə VB-dən) asılı olmayaraq istənilən informasiyaya müraciətin mümkünlüyü
- bütün aspektlər üzrə cəld təhlil
- nəzarət üsulu ilə çoxsaylı daxil olma

334. Kodd tərəfindən formulə edilmiş 12 əsas qaydadan birində - FASMI mətnində M hərfi nəyi göstərir?

- √ verilənlərin çoxölçülü təsviri
- ədədi və statistik təhlilin əsas tiplərinin yerinə yetirilməsinin mümkünlüyü
- nəzarət üsulu ilə çoxsaylı daxil olma
- həcmindən və yerləşdiyi yerdən (köhnə VB-dən) asılı olmayaraq istənilən informasiyaya müraciətin mümkünlüyü
- bütün aspektlər üzrə cəld təhlil

335. Kodd tərəfindən formulə edilmiş 12 əsas qaydadan birində - FASMI mətnində S hərfi nəyi göstərir?

- √ nəzarət üsulu ilə çoxsaylı daxil olma
- verilənlərin çoxölçülü təsviri
- həcmindən və yerləşdiyi yerdən (köhnə VB-dən) asılı olmayaraq istənilən informasiyaya müraciətin mümkünlüyü
- ədədi və statistik təhlilin əsas tiplərinin yerinə yetirilməsinin mümkünlüyü
- bütün aspektlər üzrə cəld təhlil

336. Kodd tərəfindən formulə edilmiş 12 əsas qaydadan birində - FASMI mətnində A hərfi nəyi göstərir?

- √ ədədi və statistik təhlilin əsas tiplərinin yerinə yetirilməsinin mümkünlüyü
- nəzarət üsulu ilə çoxsaylı daxil olma
- verilənlərin çoxölçülü təsviri]
- həcmindən və yerləşdiyi yerdən (köhnə VB-dən) asılı olmayaraq istənilən informasiyaya müraciətin mümkünlüyü
- bütün aspektlər üzrə cəld təhlil

337. 1003 Kodd tərəfindən formulə edilmiş 12 əsas qaydadan birində - FASMI mətnində F hərfi nəyi göstərir?

- √ bütün aspektlər üzrə cəld təhlil
- nəzarət üsulu ilə çoxsaylı daxil olma
- verilənlərin çoxölçülü təsviri
- həcmindən və yerləşdiyi yerdən (köhnə VB-dən) asılı olmayaraq istənilən informasiyaya müraciətin mümkünlüyü
- ədədi və statistik təhlilin əsas tiplərinin yerinə yetirilməsinin mümkünlüyü

338. ÇVBİS (Çoxölçülü VBİS) ..... yönəldilmişdir.

- √ ixtiyari sorğuların emalına
- qeyri-stasionar mühitdə mürəkkəb dinamik sistemlərin vəziyyətinin proqnozlaşdırılmasına
- qeyri-bircins mühitdə mürəkkəb dinamik sistemlərin vəziyyətinin proqnozlaşdırılmasına
- mürəkkəb qeyri-dinamik sistemlərin vəziyyətinin proqnozlaşdırılmasına
- qərar qəbuletmə məsələlərinin həllinə

339. Ölçülər cədvəli faktlar cədvəli ilə hansı münasibətdə olmalıdır?

- √ 1: M
- M:M
- 1: ∞
- ∞: ∞
- M:1

340. Çoxölçülü modelin üstünlükləridir:

- √ biznes-verilənləri dəqiq modelləşdirir; SQL-sorğusuz cəld daxil olma
- verilənlərin çox böyük həcmi; SQL-sorğusuz cəld daxil olma
- xarici yaddaşdan səmərəli istifadə; əvvəcdən hesablanmış törəmə verilənləri özündə saxlayır
- biznes-verilənləri dəqiq modelləşdirir; böyük verilənlər bazası ilə işləməyə imkan yoxdur

- verilənlərin məhdud həcmi; biznes-verilənləri dəqiq modelləşdirir

341. Relyasiya cədvəlləri vasitəsilə verilənlərin çoxölçülü təsvirini reallaşdıran sxemin əsas tərkib hissələridir:

- √ faktların qeyri-normal cədvəli və ölçü cədvəlləri çoxluğu
- ölçü cədvəlləri çoxluğu
- obyektin vəziyyəti ilə və ya hadisələrlə əlaqədar olan faktlar
- dəyişilməyən və ya hərdənbir dəyişilən verilənlər
- faktların normallaşmış cədvəli

342. Relyasiya cədvəlləri vasitəsilə verilənlərin çoxölçülü təsvirini reallaşdıran hansı iki əsas sxem mövcuddur?

- √ «ulduz» və «qar dənəciyi»
- «şin» və «halqa»
- «şin» və «ulduz»
- «ulduz» və «şin»
- «ulduz» və «halqa»

343. Çoxölçülü modelin tətbiq şərti deyil:

- √ verilənlərin çox böyük həcmi
- ölçülərin yığınının stabilliyi
- sistemin sorğuya cavab vermə müddətinin böhran parametri olması
- hiperkubun oyuqları üzərində mürəkkəb quraşdırılmış funksiyalardan istifadə etmək tələbi
- verilənlərin məhdud həcmi

344. Çoxölçülü modelin məhdudluğu deyil:

- √ xarici yaddaşdan səmərəli istifadə olunur
- xarici yaddaşdan səmərəsiz istifadə olunur
- verilənlər nizamlı şəkildə bloklarda saxlanır, qiymətlər hər zaman tamamilə silinmir
- verilənlərin təkrarlanması dəstəklənmir
- böyük verilənlər bazası ilə işləməyə imkan yoxdur

345. HOLAP (HybridOLAP) server arxitekturasının xüsusiyyətidir:

- √ detal verilənlər relyasiya VB-yə və aqreqat verilənlər isə çoxölçülü bazaya yerləşdirilir
- detal verilənlər relyasiya VB-yə və aqreqat verilənlər isə həmin bazada xüsusi xidməti cədvələ yerləşdirilir
- verilənlərin axlanması üçün çoxölçülü VB-dən istifadə olunur
- ixtiyari sorğunun emalına istiqamətlənmə
- verilənlər mənbədən daxil edilir və birləşdirilir

346. ROLAP (RelationalOLAP) server arxitekturasının xüsusiyyətidir:

- ixtiyari sorğunun emalına istiqamətlənmə
- √ detal verilənlər relyasiya VB-yə və aqreqat verilənlər isə həmin bazada xüsusi xidməti cədvələ yerləşdirilir
- detal verilənlər relyasiya VB-yə və aqreqat verilənlər isə çoxölçülü bazaya yerləşdirilir
- verilənlərin saxlanması üçün çoxölçülü VB-dən istifadə olunur
- verilənlər mənbədən daxil edilir və birləşdirilir

347. Hiperkublarda verilənlərin təşkili hansı şəkllə malikdir?

- √ bütün saxlanan oyuqlar eyni ölçü yığımına malik olmalıdır
- hər bir dəyişənin özünün ölçü yığımı vardır
- nizamlanmamış birölçülü massivlər
- «qeyri-hamar» fayllar
- nizamlanmamış çoxölçülü massivlər

348. Yarımkuublarda verilənlərin təşkili hansı şəkllə malikdir?

- √ hər bir dəyişənin özünün ölçü yığımı vardır
- nizamlanmamış çoxölçülü massivlər
- nizamlanmamış birölçülü massivlər
- «qeyri-hamar» fayllar
- bütün saxlanan obyqlar eyni ölçü yığımına malik olmalıdır

349. MOLAP (MultidimensionalOLAP) server arxitekturasının xüsusiyyətidir:

- √ verilənlər mənbədən daxil edilir və birləşdirilir
- detal verilənlər relyasiya VB-yə və aqrekat verilənlər isə çoxölçülü bazaya yerləşdirilir
- bütün saxlanan obyqlar müxtəlif ölçü yığımına malik olmalıdır
- detal verilənlər çoxölçülü bazaya və aqrekat verilənlər isə relyasiya VB-yə yerləşdirilir
- detal verilənlər relyasiya VB-yə və aqrekat verilənlər isə həmin bazada xüsusi xidməti cədvələ yerləşdirilir

350. Hiperkubik model halında OLAP-server hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- √ verilənləri hazırlayır
- verilənlər anbarını məhdudlaşdırır
- verilənləri təşkil edir
- verilənləri saxlayır
- verilənləri ötürür

351. Hiperkubik model halında OLAP-sistemi təşkil edən komponentlər hansıdır?

- √ verilənlərin mənbəyi, OLAP-serverlər, OLAP-müştərilər
- OLAP-serverlər, istifadəçi interfeysi
- OLAP- müştərilər, cədvəllər, verilənlər bazası anbarı
- cədvəllər, verilənlər bazası anbarı, serverlər
- cədvəllər, istifadəçi interfeysi

352. Çoxölçülü modeldə verilənlərin təşkili variantıdır:

- √ hiperkubik, yarımkubik
- balanslaşdırılmış, hamar
- qeyri-hamar, balanslaşdırılmış
- balanslaşdırılmış, hiperkubik
- balanslaşdırılmamış, yarımkubik

353. Çoxölçülü modeldə ölçülərdə ierarxiyanın qeyri-hamar tipi dedikdə nə başa düşülür?

- √ səviyyələrin sayı sabitdir
- səviyyələrin sayı dəyişilə bilər
- ierarxik ağacın hər bir budağı bütün səviyyələrə deyil, yalnız ilk bir neçə səviyyəyə aid olan obyektləri özündə saxlaya bilər
- bəzi budaqlar bütün səviyyələrə aid olmayan obyektləri özündə saxlaya bilər
- hündürlük üzrə səviyyələrin sayı dəyişilməzdir

354. Çoxölçülü modeldə ölçülərdə ierarxiyanın balanslaşdırılmamış tipi dedikdə nə başa düşülür?

- √ səviyyələrin sayı dəyişilə bilər
- bəzi budaqlar bütün səviyyələrə aid olmayan obyektləri özündə saxlaya bilər
- ierarxik ağacın hər bir budağı hər səviyyədən olan obyektləri özündə saxlaya bilər
- səviyyələrin sayı sabitdir
- hündürlük üzrə səviyyələrin sayı dəyişilməzdir

355. Çoxölçülü modeldə ölçülərdə ierarxiyanın balanslaşdırılmış tipi dedikdə nə başa düşülür?

- ierarxik ağacın hər bir budağı bütün səviyyələrə deyil, yalnız ilk bir neçə səviyyəyə aid olan obyektləri özündə saxlaya bilər
- bəzi budaqlar bütün səviyyələrə aid olmayan obyektləri özündə saxlaya bilər
- səviyyələrin sayı dəyişilə bilər
- √ hündürlük üzrə səviyyələrin sayı dəyişilməzdir

- səviyyələrin sayı sabitdir

356. Çoxölçülü modeldə hiperkubun tillərindən birini təşkil edən eynitipli verilənlər çoxluğu dedikdə ..... anlayışı başa düşülür.

- balans
- ✓ ölçü
- göstərici
- indeks
- oyuq

357. Sorğu və hesabatların qurulma və yerinə yetirilmə siyahısının müəyyən yığımindan istifadə edən analitik sistemlər .... sistemlər adlanır.

- relyasiya
- ✓ dinamik
- statik
- şəbəkə
- ierarxik

358. Verilənlərin emalı və hesabatların qurulma siyahısının müəyyən yığımindan istifadə edən analitik sistemlər necə sistemlər adlanır?

- relyasiya
- ✓ statik
- dinamik
- şəbəkə
- ierarxik

359. Çoxölçülü modelin əsas anlayışlarından biri olan ölçü nədir?

- göstəricinin qiyməti
- göstərici
- oyuq
- ✓ eynitipli verilənlər çoxluğu
- təhlil predmeti

360. Çoxölçülü modelin əsas anlayışlarından biri olan oyuq nədir?

- ierarxik struktur
- göstərici
- ✓ göstəricinin qiyməti
- təhlil predmeti
- eynitipli verilənlər çoxluğu

361. Çoxölçülü modelin əsas anlayışlarından biri olan göstərici nədir?

- ierarxik struktur
- informasiya aspekti
- ✓ təhlil predmeti
- oyuq
- eynitipli verilənlər çoxluğu

362. OLAP (Verilənlərin əməli analitik emalı) termini ..... tərəfindən daxil edilmişdir.

- ✓ Kodd
- Mouçli
- Neyman
- Xartli
- Viner

363. Faktlar cədvəli (Fact Table) nəyi özündə saxlamır?

- √ tamqiyətli açar sahəni
- obyektlər və ya hadisələr haqqında məlumatları
- zamanın müəyyən anlarında obyektin vəziyyəti haqqında məlumatları
- unikal mürəkkəb açarı
- təfsilatı ilə sənədin elementləri haqqında informasiyanı

364. Ölçü cədvəli (Dimension Tables) nəyi özündə saxlamır?

- √ obyektlər və ya hadisələr haqqında məlumatları
- sahəni (ölçü həddinin adını)
- tamqiyətli açar sahəni
- hərdənbir dəyişilən verilənləri
- dəyişilməyən verilənləri

365. Faktlar cədvəli (Fact Table) nəyi özündə saxlayır?

- √ obyektlər və ya hadisələr haqqında məlumatları
- sahəni (ölçü həddinin adını)
- tamqiyətli açar sahəni
- hərdənbir dəyişilən verilənləri
- dəyişilməyən verilənləri

366. Çoxölçülü modeldə faktların tipi deyil:

- Fact Table
- Shapshop facts
- Line-item facts
- Transaction facts
- √ Dimension Tables

367. OLAP-sistemdə verilənlərin mənbəyi deyil:

- verilənlərlə təchiz edən
- verilənlər bazası anbarı
- √ istifadəçi interfeysi
- cədvəllər
- server

368. OLAP-sistemdə server arxitekturasıdır:

- √ MOLAP
- Müştəri-sever
- Relational
- Multidimensional
- Hybrid

369. «Rəis-təbə olan» tipli ierarxiya ..... ierarxiyadır.

- √ balanslaşdırılmamış
- balanslaşdırılmış
- təkrarlanan
- hamar
- qeyri-hamar

370. Verilənlərin təhlili rejiminə görə analitik sistemlər hansı siniflərə bölünür?

- √ statik, dinamik
- fayl, şəbəkə
- şəbəkə, relyasiya
- ierarxik, eynitipli

- relyasiya, çoxölçülü]

371. Verilənlərin təsvir üsuluna görə analitik sistemlər hansı siniflərə bölünür?

- ierarxik, eynitipli
- fayl, şəbəkə
- ierarxik, şəbəkə
- şəbəkə, relyasiya
- ✓ relyasiya, çoxölçülü

372. IT-nin strateji məqsədi ....

- ✓ menecmentə uyğunlaşmaqdır
- mövcud İS-in dəstəklənməsidir
- əvvəlki proseslər dəyişdirilməsidir
- yeni biznesin işlənməsidir
- işgüzar proseslərin yenidən layihələndirilməsidir

373. Reinjirininqin layihəsinin mərhələsi deyil:

- ✓ yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqinə keçid
- yeni biznes layihəsinin tətbiqi
- yeni biznesin işlənməsi
- mövcud biznesin təhlili
- gələcək şirkətin obrazının - görünüşünün işlənməsi

374. Biznes - proses müəssisənin .....

- ✓ daxili addımlar çoxluğudur
- istehlakçının müxtəlif məsələlərinin altında sərbəst yenidən təşkilidir
- bütün daxili proseslərinin inteqrasiyasıdır
- informasiya selinin idarə edilməsidir
- xarici addımlar çoxluğudur

375. Reinjirininq layihəsinin mərhələsi deyil:

- ✓ istehlakçı uğrunda rəqabət və mübarizə
- mövcud biznesin təhlili
- yeni biznes layihəsinin tətbiqi
- yeni biznesin işlənməsi
- gələcək şirkətin obrazının - görünüşünün işlənməsi

376. Biznesin injinirinqi – bu, ...

- mühəndis fəaliyyəti ilə şərtlənmiş alternativ yollardan istifadədir
- təklif olunan qərarların tam icrası üzərində nəzarətdir
- ✓ şirkətin öz məqsədlərinə uyğun biznesin layihələndirilməsi üçün istifadə etdiyi metod və üsulların məcmusudur
- fundamental yenidən düşüncə və radikal yenidən layihələndirmədir
- şirkətin fəaliyyətinin əsas göstəricilərinin dəyişdirilməsi və yaxşılaşdırılmasıdır

377. Biznes-proseslərin təşkili prinsipi deyil:

- ✓ rasionallaşdırılmış təhlil
- üfqi proseslərin rasionallaşdırılması
- biznes-proseslərin müxtəlif versiyalarının işlənməsi
- biznes-proseslərin diversifikasiyası
- idarəetmə strukturunun rasionallaşdırılması

378. Biznes-proseslərin təşkili prinsipi deyil:

- ✓ korporasiyanın virtualizasiyası
- biznes-proseslərin inteqrasiyası
- biznes-proseslərin reallaşdırılma məntiqi
- məsuliyyətin mərkəzləşdirilməməsi
- biznes-proseslərin üfüqi sıxılması

379. Biznes-proseslərin təşkili prinsipi deyil:

- idarəetmənin mərkəzləşdirilməsinin müsbət anlarının saxlanması
- proseslərin detallaşdırılması
- ✓ «Şirkət-sifarişçi» əlaqələrinin rasionallaşdırılması
- məsələnin həll mədəniyyəti
- menecerin səlahiyyəti

380. Hansı amil reinjirinq prosesinə əhəmiyyətli təsir göstərmir?

- işçilər
- rəhbərlik
- motivasiya
- ✓ sistem
- kommunikasiyalar

381. İdarəetmə strategiyasında əsas nədir?

- əməliyyatların idarə olunması üçün prosedur və insruksiyların işlənilməsi
- ✓ qlobal səhvlərdən qaçmaq
- orta səviyyəli menecerlər
- uyğun metodikaları tətbiq etmək
- dəqiq təyin olunmuş rol və öhdəliklər

382. Reinjirinqin keçirilməsində xarakterik səhv deyil:

- ✓ innovasiyaların mənimsənilməsi üzrə məsələlərin rasionall paylanması
- novasiyaların mənimsənilməsinin qeyri-ardıcılığı
- yenilənmənin şəxsi problemləri
- şirkətin korporativ mədəni səviyyəsinin qeyri-düzgün qiymətləndirilməsi
- yenilənməyə sistemsiz yanaşma

383. Hansı amil reinjirinq prosesinə əhəmiyyətli təsir göstərmir?

- ✓ balans

384. Tətbiqi proqram təminatına istiqamətlənmiş sərmayənin faiz nisbəti necədir?

- ✓ 25-50%
- 30-40%
- 10-20%
- 30-60%
- 15-25%

385. İnnovasiya məsələləri - .....

- ✓ məhsulun rəqabət qabiliyyətinin təmini üçün yeniliklərin mənimsənilməsidir
- radikal yenidən layihələndirilmədir
- bütün mövcud sistemin dəyişdirilməsidir
- şirkətin fəaliyyətinin göstəricilərinin 10-100% yüksəlməsi və ya yaxşılaşdırılmasıdır
- köhnə idarəetmə metodlarının yenisi ilə əvəz edilməsidir

386. Reinjirinq ..... kimi qiymətləndirilir.

- ✓ müəssisə üçün böhran vəziyyətlərinin aradan qaldırılması istiqamətlərindən biri
- korporasiyanın müəssisənin istənilən digər formaları üzərində üstünlüyü
- gəlirin maksimallaşdırılması məqsədilə işgüzar əməkdaşlıq
- gəlirin alınması üçün maliyyə, maddi və intellektual resursların kombinasiyası
- təşkilatın özünün yenidən strukturlaşdırılması

387. A. Smitin prinsipləri müasir sənayenin tələblərinə cavab vermir, belə ki, ...

- ✓ müasir dövrdə məhsul istehlakçıların məhdud dairəsinə istiqamətlənməlidir
- məhsul müasir yüksək səviyyəli texnologiyalar əsasında istehsal olunmalıdır
- təşkilat məhsul istehsal edərkən çox böyük sürətlə istehlakçının istəklərinin dəyişməsinə reaksiya verməlidir
- mövcud müəssisələr ciddi təşkilati dəyişikliklərdən keçməlidir
- konseptual səviyyədə dəyişikliklər baş verməlidir

388. Reinjirininqin layihəsinin neçə mərhələni özündə saxlayır?

- 5.0
- ✓ 4.0
- 6.0
- 2.0
- 3.0

389. «Reinjirininq» anlayışının tərifində aşar söz hansıdır?

- ✓ «proses»
- «sistem»
- «yenidən strukturlaşdırma»
- «yenidən təşkil»
- «dəyişiklik»

390. Müasir müəssisələr hələ də ..... prinsiplərinə əsaslanır.

- D. Rikkardonun
- D. Qelbreytin
- ✓ A. Smitin
- Keynsin
- K. Marksın

391. Reinjirininq ..... üçün lazımdır.

- ✓ şirkətin fəaliyyətinin əsas müasir göstəricilərinin sıçrayış xarakterli yaxşılaşdırılması
- korporasiyanın yenidən təşkili
- təşkilati resursun yenidən strukturlaşdırılması
- kapitalın yenidən strukturlaşdırılması
- marketinqdə, alış sistemində dəyişikliklər

392. Reinjirininq .....

- ✓ fundamental yenidən düşüncə və işgüzar proseslərin yenidən layihələndirilməsidir
- rəqabət üstünlüyü olan biznesin təşkilidir
- təşkilat üçün texnostrukturun yaradılmasının zəruriliyidir
- müasir İT-nin ən yüksək səviyyəsidir
- texnoloji zəncir üzrə inteqrasiyadır

393. Reinjirininqin zəruri və məqsəduyğun olduğu şirkətlərin neçə tipi vardır?

- 6.0
- 8.0
- ✓ 3.0
- 4.0

- 5.0

394. Biznesin reinjiniringi layihəsi dörd mərhələdən ibarətdir. Bu mərhələlərdən biri - .....

- ✓ yeni biznes layihəsinin tətbiqidir
- yalnız səthi çevirmələr deyil, bütün mövcud sistemin dəyişdirilməsidir
- tələblərin dəqiqləşdirilməsi və tamamlanması prosesini fəallaşdırmaqla sistemin istifadəçilərinə işlək məhsulun cəld göstərilməsidir
- təhlilin növbəti mərhələsinin keçirilməsi üçün sistem haqqında tam informasiyanın çatdırılması və formallaşdırılmış şəkildə informasiyanın sistemin analitiklərinə ötürülməsidir
- bu və ya digər texniki həllərin yoxlanılması və prototiplərin yaradılması vasitəsilə əsaslandırılmış təhlili və layihələndirilməsidir

395. Biznesin reinjiniring layihəsinin mərhələlərindən biridir:

- ✓ yeni biznesin işlənilməsi – yeninin təşkili və (və ya) əvvəlki proseslərin dəyişdirilməsi
- yalnız səthi çevirmələr deyil, bütün mövcud sistemin dəyişdirilməsi
- tələblərin dəqiqləşdirilməsi və tamamlanması prosesini fəallaşdırmaqla sistemin istifadəçilərinə işlək məhsulun cəld göstərilməsi
- təhlilin növbəti mərhələsinin keçirilməsi üçün sistem haqqında tam informasiyanın çatdırılması və formallaşdırılmış şəkildə informasiyanın sistemin analitiklərinə ötürülməsi
- bu və ya digər texniki həllərin yoxlanılması və prototiplərin yaradılması vasitəsilə əsaslandırılmış təhlili və layihələndirilməsi

396. Biznesin reinjiniring layihəsinin mərhələlərindən biridir:

- ✓ mövcud biznesin təşkili
- yalnız səthi çevirmələr deyil, bütün mövcud sistemin dəyişdirilməsi
- tələblərin dəqiqləşdirilməsi və tamamlanması prosesini fəallaşdırmaqla sistemin istifadəçilərinə işlək məhsulun cəld göstərilməsi
- təhlilin növbəti mərhələsinin keçirilməsi üçün sistem haqqında tam informasiyanın çatdırılması və formallaşdırılmış şəkildə informasiyanın sistemin analitiklərinə ötürülməsi
- bu və ya digər texniki həllərin yoxlanılması və prototiplərin yaradılması vasitəsilə əsaslandırılmış təhlili və layihələndirilməsi

397. Biznesin reinjiniring layihəsinin mərhələlərindən biridir:

- ✓ gələcək şirkətin görünüşünün – obrazının (vision) işlənilməsi
- yalnız səthi çevirmələr deyil, bütün mövcud sistemin dəyişdirilməsi
- tələblərin dəqiqləşdirilməsi və tamamlanması prosesini fəallaşdırmaqla sistemin istifadəçilərinə işlək məhsulun cəld göstərilməsi
- təhlilin növbəti mərhələsinin keçirilməsi üçün sistem haqqında tam informasiyanın çatdırılması və formallaşdırılmış şəkildə informasiyanın sistemin analitiklərinə ötürülməsi
- bu və ya digər texniki həllərin yoxlanılması və prototiplərin yaradılması vasitəsilə əsaslandırılmış təhlili və layihələndirilməsi

398. Sərt (sıçrayış xarakterli) reinjiniring.....

- ✓ köhnə idarəetmə metodlarının yeni metodlarla əvəz edilməsi yolu ilə şirkətin fəaliyyət göstəricilərinin sürətli yaxşılaşdırılması (500—1000% və daha artıq) tələb olunan hallarda məqsədəuyğundur
- yalnız səthi çevirmələr deyil, bütün mövcud sistemin dəyişdirilməsidir
- tələblərin dəqiqləşdirilməsi və tamamlanması prosesini fəallaşdırmaqla sistemin istifadəçilərinə işlək məhsulun cəld göstərilməsidir
- sifarişçi ilə icraçı arasında bütün layihə müddətində sıçrayış xarakterli əlaqədir
- bu və ya digər texniki həllərin yoxlanılması və prototiplərin yaradılması vasitəsilə əsaslandırılmış təhlili və layihələndirilməsidir

399. Radikal layihələndirmə - bu, ...

- ✓ yalnız səthi çevirmələr deyil, bütün mövcud sistemin dəyişdirilməsidir
- bu və ya digər texniki həllərin yoxlanılması və prototiplərin yaradılması vasitəsilə əsaslandırılmış təhlili və layihələndirilməsidir
- tələblərin dəqiqləşdirilməsi və tamamlanması prosesinin fəallaşdırılması məqsədilə sistemin istifadəçilərinə işlək məhsulun cəld göstərilməsinin tətbiqidir
- təhlilin növbəti mərhələsinin keçirilməsi üçün sistem haqqında tam informasiyanın çatdırılması və formallaşdırılmış şəkildə informasiyanın sistemin analitiklərinə ötürülməsidir
- müxtəlif mərhələlərdə işlənilmənin nəticələrinin mövcud qarşılıqlı təsirini real nəzərə almağa imkan verən mərhələarası düzəlişlərdir

400. Project Expert proqramı ..... üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- ✓ biznes-planlaşdırma
- verilənlərin intellektual təhlili
- verilənlərin analitik əməli emalı

- əməli informasiyanın daxil edilməsi və yenilənməsi
  - biznes-modelləşdirmə
- 401.** ..... R/3 (SAP) , Oracle (Oracle Application), Baan IV və Scala proqramlarından istifadə olunur.
- √ Biznes-proseslərin yenidən təşkilində və reinjirinqində
  - Bank fəaliyyətinin informasiyalaşdırılmasında
  - Risklərin hesablanması
  - Bankın fəaliyyətinin təhlilində
  - Biznes-proseslərin modelləşdirilməsində
- 402.** DocFlow və WorkFlow proqram təminatı siniflərinin funksiyası deyil:
- √ biznes-proseslərin modelləşdirilməsi
  - informasiyanın uçotu
  - informasiyanın ötürülməsi
  - nəzarətin təmini
  - informasiyanın saxlanması
- 403.** Biznes-proseslərin modelləşdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuş proqram təminatı deyil:
- √ DocFlow
  - EMTTool
  - BPWin
  - IDEFO Doctor
  - ARIS DocFlow Toolset
- 404.** DocFlow və WorkFlow proqramları ..... üçün nəzərdə tutulmuş proqram təminatına aiddir.
- iqtisadi informasiyanın emalı
  - √ müəssisənin idarə olunması
  - informasiya massivlərinin təşkili
  - hesablama proseslərinin aparılması
  - informasiya sistemlərinin layihələndirilməsi
- 405.** «1C», «Парус», «Галактика», SAP R/3, АХАРТА və BAAN proqramları nə üçün nəzərdə tutulmuşdur?
- √ müəssisənin idarə olunması
  - istehsal nəzarət
  - kompüter modelləşdirilməsi
  - informasiya massivlərinin təşkili
  - hesablama proseslərinin aparılması
- 406.** Amerika tədqiqatçısı B.Villox orta səviyyəli menecerlərin üç kateqoriyasını müəyyən etmişdir:
- √ «şirlər», «eşşəklər», «akulalar»
  - «ılanlar», «əjdahalar», «kərtənkəllər»
  - «fəallar», «reqresiv olanlar», «qeyri-reqresiv olanlar»
  - «mobil», «massiv», «uçan hollandlar»
  - «öküzlər», «ayılar», «fillər»
- 407.** Rejinirinq prosesinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən amillərdir:
- √ motivləşdirmə, rəhbərlik, əməkdaşlar
  - plan, böhran, kapital
  - rəqabət, dövlət, rəhbərlik
  - məhsul, istehlakçı, bazar
  - biznes-plan, kapital, rəhbərlik
- 408.** Workflow Management texnologiyaları ..... imkan vermir.

- √ ayrı-ayrı funksiyaların avtomatlaşdırılmasına
- funksiyaların icra olunma müddətinin avtomatik izlənilməsinə
- onun müxtəlif mərhələlərində proses iştirakçılarının yüklənməsinə nəzarət edilməsinə
- sənədlərin ünvanlanma ardıcılığının avtomatik izlənilməsinə
- funksiyaların icra olunma ardıcılığının avtomatik izlənilməsinə

409. Biznes-proseslərin idarəetmə sistemləri arasında sorğu dilidir:

- √ BPQL
- SQL
- BPML
- HTML
- DTML

410. İş axınının avtomatlaşdırılmış idarəetmə texnologiyası nədir?

- √ bir iş yerindən digərinə informasiyanın avtomatlaşdırılmış qəbulu / ötürülməsi
- verilələrin avtomatlaşdırılmış emalı
- verilənlərin intellektual təhlili
- biznes-proseslərin yenidən təşkili
- ayrı-ayrı funksiyaların avtomatlaşdırılması

411. OLAP (OnLine Analytic Processing) nədir?

- √ verilənlərin əməli analitik emalı
- biznes-proseslərin yenidən təşkili
- sürətli analitik emal
- bank fəaliyyətinin əməli təhlili
- verilənlərin intellektual təhlili

412. Müəssisənin idarə olunmasının təşkilinə funksional yanaşmada:

- √ işçinin dəlil-subutları iştirak etmir
- qəbul edilmiş qərarlar üçün işçi məsuliyyət daşıyır
- işçi öz müəssisəsinin məqsədini dəqiq bilir
- işçi müəssisənin işində öz rolunu dəqiq başa düşür
- qərarı qəbul etmə hüququ işçilərə verilir

413. Müəssisənin idarə olunmasının təşkilinə proses yanaşmanın (prinsipinin) meyarıdır:

- √ ayrı-ayrı altbölmələrlə məhdudlaşmayan biznes-proseslərin qarşılıqlı təsirinin təyini
- üsullararası əməliyyatların qeyri-uzlaşması
- işlərin təkrarlanması
- şöbələrarası sazlanmış sənəd dövriyyəsi sisteminin olmaması
- altbölmələrdən verilənlərin strukturlaşdırılmış alınması sistemlərinin olmaması

414. Müəssisənin idarə olunmasının təşkilinə funksional yanaşmanın (prinsipin) meyarı deyil:

- √ biznes-proseslərin qarşılıqlı təsiri
- əməyin yerinə yetirilən əməliyyatların spesifikasiyasına uyğun qruplaşdırılmış ciddi bölgüsü
- biricins əməliyyatların yerinə yetirilməsinə istiqamətləndirilmiş idarəetmə
- quraşdırma konveyeri texnologiyası
- ciddi şaquli idarəetmə ierarxiyası

415. Müəssisənin idarə olunmasının təşkilinə yanaşmalardan (prinsiplərdən) biridir:

- √ funksional və proses
- məsələ, müntəzəm, cədvəl
- nəzəri, praktiki

- məsələ, müntəzəm, funksional
- məsələ, prosesual, yenilikçi

416. Biznes-proseslərin reinjirinqi üçün nəzərdə tutulmuş proqram təminatına aid deyil:

- ✓ Кодекс
- Oracle (Oracle Application)
- Baan IV
- Scala
- R/3 (SAP)

417. Rusiyanın korporativ informasiya sistemlərinin proqram təminatları arasındakı fərq deyil:

- mühasibat uçotunun dəyişdirilməsinin mümkünlüyü
- çox aşağı dəyər
- ölkədaxili spesifikasiyanın uçotu
- vergi uçotunun dəyişdirilməsinin mümkünlüyü
- ✓ bahalıq

418. Rus korporativ informasiya sistemlərinin proqram təminatına aid deyil:

- ✓ Scala (Scala)
- БЭСТ-ПРО (Интеллект-Сервис)
- Флагман (ИНФОСОФТ)
- 1С: Предприятие(1С)
- Парус-корпорация (Парус)

419. Qərb korporativ informasiya sistemlərinin proqram təminatına aid deyil:

- ✓ 1С: Предприятие(1С)
- Oracle (Oracle Application)
- Baan IV, V
- Scala (Scala)
- R/3 (SAP)

420. Amerikan tədqiqatçısı B.Villox orta səviyyəli menecerlərin üç kateqoriyasını müəyyən etmişdir: «şirlər», «eşşəklər», «akulalar». «Akulalar» .....

- ✓ şirkət əməliyyatlarının idarə edilməsi üçün prosedur və instruksiyaları hazırlayan, real gücə malik olan və şirkətin həyatında nəhəng problemlər təşkil edən işçilərdir
- şirkətdə sakitlik və stabillik istəyən və karyera zirvəsinə çatmış qocaman işçilərdir; onlar layihəyə ciddi zərər verə bilərlər
- şirkətin strateji məqsədlərinə necə çatma yolunu başa düşən sırası işçilərdir
- reinjirinq ilk dəfə həyata keçirənlərə əhəmiyyətli kömək edə biləcək ekspertlərdir (məsləhətçilərdir)
- reinjirinq üzrə layihədə var qüvvəsi ilə çalışan və öz xüsusi məsələlərini layihənin ümumi məqsədləri hesabına həll etməyə çalışan gənc kareeristlərdir

421. Amerikan tədqiqatçısı B.Villox orta səviyyəli menecerlərin üç kateqoriyasını müəyyən etmişdir: «şirlər», «eşşəklər», «akulalar». «Eşşəklər» ....

- ✓ şirkətdə sakitlik və stabillik istəyən və karyera zirvəsinə çatmış qocaman işçilərdir; onlar layihəyə ciddi zərər verə bilərlər
- reinjirinq üzrə layihədə var qüvvəsi ilə çalışan və öz xüsusi məsələlərini layihənin ümumi məqsədləri hesabına həll etməyə çalışan gənc kareeristlərdir
- şirkətin strateji məqsədlərinə necə çatma yolunu başa düşən sırası işçilərdir
- reinjirinq ilk dəfə həyata keçirənlərə əhəmiyyətli kömək edə biləcək ekspertlərdir (məsləhətçilərdir)
- şirkət əməliyyatlarının idarə edilməsi üçün prosedur və instruksiyaları hazırlayan, real gücə malik olan və şirkətin həyatında nəhəng problemlər təşkil edən işçilərdir

422. Amerikan tədqiqatçısı B.Villox orta səviyyəli menecerlərin üç kateqoriyasını müəyyən etmişdir: «şirlər», «eşşəklər», «akulalar». «Şirlər» .....

- ✓ reinjirinq üzrə layihədə var qüvvəsi ilə çalışan və öz xüsusi məsələlərini layihənin ümumi məqsədləri hesabına həll etməyə çalışan gənc kareeristlərdir

- şirkətdə sakitlik və stabillik istəyən və karyera zirvəsinə çatmış qocaman işçilərdir; onlar layihəyə ciddi zərər verə bilərlər
- şirkətin strateji məqsədlərinə necə çatma yolunu başa düşən sırası işçilərdir
- reinjirininqi ilk dəfə həyata keçirənlərə əhəmiyyətli kömək edə biləcək ekspertlərdir (məsləhətçilərdir)
- şirkət əməliyyatlarının idarə edilməsi üçün prosedur və instruksiyaları hazırlayan, real gücə malik olan və şirkətin həyatında nəhəng problemlər təşkil edən işçilərdir

423. Workflow Management nədir?

- ✓ iş axınının avtomatlaşdırılmış idarəetmə texnologiyası
- verilənlərin əməli analitik emalı
- bankın fəaliyyətinin əməli təhlili
- biznes-proseslərin yenidən təşkili
- verilənlərin intellektual təhlili

424. Biznes-proseslərin modelləşdirilməsi üçün meta-dildir:

- ✓ BPML
- HTML
- SQL
- BPQL
- DTML

425. Project Expert və Microsoft Project ..... proqramlarıdır.

- ✓ biznes-planlaşdırma
- informasiya - arayış
- bank
- verilənlərin intellektual təhlili
- informasiya-mühasibat

426. Biznes-proseslərin planlaşdırılması üçün nəzərdə tutulmuş proqram təminatına aiddir:

- ✓ Project Expert
- 1С:Бухгалтерия
- EMTool
- R/3 (SAP)
- Гарант

427. Гарант, Консультант Плюс, Кодекс ..... proqramlarıdır.

- ✓ informasiya - arayış
- bank
- verilənlərin intellektual təhlili
- biznes-planlaşdırma
- informasiya-mühasibat

428. 1С:Бухгалтерия, БЭСТ, Парус proqramları ..... proqramlarıdır.

- ✓ informasiya-mühasibat
- bank
- verilənlərin intellektual təhlili
- biznes-planlaşdırma
- informasiya - arayış

429. Data Mining texnologiyasının mahiyyəti nədir?

- ✓ verilənlərin intellektual təhlili
- biznes-proseslərin planlaşdırılması
- müəssisənin idarə olunmasına nəzarət
- biznes-proseslərin modelləşdirilməsi

- verilənlərin analitik əməli emalı

430. Verilənlərin modelləşdirilməsinin ən çox yayılmış vasitəsidir:

- √ «mahiyət-əlaqə» diaqramları
- verilənlərin şəbəkə modelləşdirilməsi
- verilənlərin ierarxik modelləşdirilməsi
- verilənlərin cədvəl modelləşdirilməsi
- «yazı-sahə» diaqramları

431. ERD notasiyası ilk dəfə kim tərəfindən daxil edilmişdir?

- √ P. Çen
- E. Kodd
- D. Gelbreyt
- D. Bell
- Barker

432. ERD notasiyasının sonrakı inkişafı kimin işlərində əks etdirildi?

- √ Barkerin
- E. Koddun
- D. Gelbreytin
- D. Bellin
- P. Çenin

433. Verilənlərin modelləşdirilməsində ilk addım .....

- √ mahiyyətin ayrılmasıdır
- predmet sahəsi üçün mühüm obyektlərin təyini
- atributların identifikasiyasıdır
- əlaqələrin identifikasiyasıdır
- verilənlər bazasının konseptual sxeminin təyini

434. Verilənlərin modelləşdirilməsində ikinci addım .....

- √ əlaqələrin identifikasiyasıdır
- verilənlər bazasının konseptual sxeminin təyini
- predmet sahəsi üçün mühüm obyektlərin təyini
- atributların identifikasiyasıdır
- mahiyyətin ayrılmasıdır

435. Əlaqə .....

- √ iki mahiyyət arasında adlandırılmış assosiasiyadır
- mahiyyətin təyini
- müxtəlif assosiasiyalardır
- mahiyyətin atributla birləşməsidir
- bəzi predmet sahələrinin birləşməsidir

436. Verilmiş iki mahiyyətarası əlaqənin hər birinin adı .....

- √ unikal olmalıdır
- relyasiya münasibətləri nöqtəyi-nəzərindən formalaşır
- atributların adlarını birləşdirir
- əlaqənin özünü təşkil edir
- unikal olmamalıdır

437. Verilənlərin modelləşdirilməsinin üçüncü addımı .....

- √ atributların identifikasiyasıdır
- verilənlər bazasının konseptual sxeminin təyini
- predmet sahəsi üçün mühüm obyektlərin təyini
- əlaqələrin identifikasiyasıdır
- mahiyyətin ayrılmasıdır

438. Bir-birini qarşılıqlı istisna edən əlaqələr mövcuddurmu?

- √ hə
- istisna təşkil edir
- yalnız müəyyən şərtlər yerinə yetirildikdə mümkündür
- yalnız müəyyən açarlar mövcud olduqda
- yox

439. Nüsxənin mahiyyətinin əlaqənin bir nüsxəsindən digərinə köçürülə bilməyəcəyi əlaqələri necə adlanır?

- rekursiv
- √ köçürülməyən
- qeyri-ardıcıl
- qarşılıqlı tərs
- bir-birini qarşılıqlı istisna edən

440. Mahiyyət öz-özü ilə əlaqədar ola bilərmi?

- √ hə
- istisna təşkil edir
- yalnız müəyyən şərtlər yerinə yetirildikdə mümkündür
- yalnız müəyyən açarlar mövcud olduqda
- yox

441. Bir neçə mümkün açar olduqda .....

- √ onlardan biri ilkin açar, qalanları isə alternativ açarlar kimi işarə edilir
- onların hamısı alternativ açarlar kimi işarə edilir
- bu cür nəticə mümkün deyil
- ilkin, ikinci, üçüncü ... açarların mövcudluğu təyin olunur
- onların hamısı ilkin açar kimi işarə edilir

442. Hər bir mahiyyət nəyə malik olmalıdır?

- √ heç olmazsa bir mümkün açara
- atributun müəyyən xarakteristikasına – domena
- kortejin dəyişilməyən uzunluğuna
- ədədi xarakteristikaya
- bir və ya bir neçə yazıya

443. Atributlar hansı formada təsvir olunur?

- √ mahiyyət bloku daxilində adların siyahısı
- diaqram
- sxem
- baş kataloq
- mahiyyəti göstərən, oxlarla birləşdirilmiş düzbucaqlılar

444. Atributun mütləqliyi göstərir ki, o, ...

- √ sıfır bərabər qiymət almır
- xarakteristikanın tipini təyin edir
- xarakteristikanın qiymətini təyin edir
- coxluğun ayrıca elementinin xarakteristikasını təyin edir

- mahiyyəti göstərən, oxlarla birləşdirilmiş düzbucaqlılar

445. Atribut nəyi təqdim edir?

- obyektlərarası əlaqənin təsvirini
- iki mahiyyətarası adlandırılmış assosiasiyanı
- Səthi xəyali obrazları olan alqoritm və sxemlərin əlaqəsini
- ✓ real və ya abstrakt obyektlər çoxluğu ilə assosiasiya olunmuş xarakteristika və ya xassələrin tipini
- yalnız real obyektlər çoxluğu ilə assosiasiya olunmuş xarakteristika və ya xassələrin tipini

446. Əlaqənin adı həmişə hansı nöqtəyi-nəzərdən formalaşır?

- qraf
- ✓ valideyn
- nəsil
- cədvəl
- ağac

447. Hər bir mahiyyət ..... malik olmalıdır.

- konkret informasiyaya
- müəyyən keyfiyyətə
- qeyri-müəyyən atributlara
- ✓ unikal identifikatora
- verilmiş tipli bir neçə nüsxəyə

448. Mahiyyət nədir?

- modelin qurulması üçün zəruri məqsəd
- səthi obrazlardan ibarət sxem və alqoritmlərin əlaqəsi
- münasibət adlanan sütunların üst-üstə düşən qiymətləri
- verilənlər bazasının qurulması üçün zəruri informasiya
- ✓ haqqında informasiyanın saxlanılmalı olduğu real və ya təsəvvür olunan obyekt

449. ERD nədir?

- «cədvəl-ağac»
- ✓ «mahiyyət-əlaqə»
- «yazı-sahə»
- «atribut-domen»
- «cədvəl-cədvəl»

450. Xassə nədir?

- kortej
- ✓ atribut
- mahiyyət
- yazı
- sahə

451. Obyekt – bu, ...

- atributdur
- ✓ mahiyyətdir
- yazıdır
- sahədir
- kortejdir

452. Relyasiya modeli .....

- şəkillər formasında təqdim olunur
- oxlarla birləşdirilmiş düzbucaqlılar şəklində təqdim olunur
- obyektin əlamətini təyin edir
- ✓ sütunların qiymətlərinin müqayisəsi vasitəsilə münasibəti qurmağa imkan verir
- sətirlərin qiymətlərinin müqayisəsi vasitəsilə münasibəti qurmağa imkan verir

453. Yazının tipi özündə nəyi saxlayır?

- verilənlər bazasının strukturunu
- verilənlər bazasında saxlanan dəyişdirilmiş verilənləri
- ✓ ayrı-ayrı qiymətlərin saxlanması üçün istifadə olunan sahələri
- real obyekt haqqında informasiyanı
- verilənlərin modelini

454. Adətən, verilənlərin hansı iki modelləşdirilmə metodundan istifadə olunur?

- cədvəl və xətti
- ierarxik və relyasiya
- ✓ şəbəkə və relyasiya
- qeyri-xətti və relyasiya
- şəbəkə və ierarxik

455. Verilənlərin modelləşdirilməsi – .....

- ✓ real verilənlərin və onlar arasındakı münasibətlərin təqdim olunma prosesidir
- verilənlərlə idarə olunan sistemin işlənməsidir
- verilənlərin və onlar arasındakı münasibətlərin səmərəli qurulmasıdır
- kompyuter proqramlarında istifadə üçün maksimal uyğun metoddur
- riyaziyyatın süni intellektlə sıx əlaqədar olan bölməsidir

456. Nüsxənin mahiyyəti bir nüsxədən digərinə köçürülə bilərmi?

- ✓ hə
- yox
- yalnız müəyyən açarlar mövcud olduqda
- yalnız müəyyən şərtlər yerinə yetirildikdə mümkündür
- istisna təşkil edir

457. Mahiyyətin öz-özü ilə əlaqəsi necə adlanır?

- ✓ rekursiv
- tərs
- ardıcıl
- statik
- dinamik

458. Mahiyyətin mümkün açarı - .....

- ✓ bir və ya bir neçə atributdur
- bir unikal addır
- adların siyahısıdır
- sonsuz çoxluqdur
- bir və ya bir neçə yazıdır

459. Atribut necə ola bilər?

- unikal və ya ümumi
- müəyyən
- real
- identifikasiya edilmiş

✓ mütləq və ya qeyri-mütləq

460. Atribut nədir?

- verilənlərin keyfiyyət xarakteristikası]
- verilənlərin vəziyyət xarakteristikası
- ✓ mahiyyətin istənilən xarakteristikası
- hadisələr xarakteristikası
- əhəmiyyətli informasiya

461. Relyasiya modelində verilənlər hansı şəkildə təqdim olunur?

- ✓ cədvəllər
- ierarxiyalar
- şəbəkələr
- sütunlar
- sətirlər

462. Şəbəkə modelində hər bir ox hansı tipi göstərir?

- ✓ münasibət
- yazı
- doğru - yanlış
- atribut
- domen

463. Şəbəkə modelində hər bir düzbucaqlı hansı tipi göstərir?

- ✓ yazı
- Simvol
- doğru - yanlış
- atribut
- domen

464. Şəbəkə modelində verilənlər və münasibətlər, adətən, hansı formada təqdim olunur?

- diaqram
- sxem
- protokol
- cədvəl
- ✓ şəkil

465. Verilənlər bazasının sahəsi nədir?

- ✓ müəyyən xassənin qiymətlərini əks etdirən cədvəlin sütunları
- eyni xassəyə malik obyektlər qrupu haqqında verilənləri nizamlanmış şəkildə saxlamağa imkan verən informasiya modeli
- müəyyən xassənin qiymətlərini əks etdirən cədvəlin sətirləri
- məhdud ölçüyə malik adi formatlaşdırılmayan mətnin saxlanması üçün verilənlər bazası
- həqiqi ədədlərin saxlanması üçün baza

466. Verilənlər bazası (VB) – bu, ...

- məhdud ölçüyə malik adi formatlaşdırılmayan mətnin saxlanması üçün verilənlər bazasıdır
- müəyyən xassəni özündə əks etdirən verilənlər modelidir
- detallı planlaşdırma modeli və şirkətin istesal modelidir
- həqiqi ədədlərin saxlanması üçün bazadır
- ✓ eyni xassəyə malik obyektlər qrupu haqqında verilənləri nizamlanmış şəkildə saxlamağa imkan verən informasiya modelidir

467. Sayğac..... saxlanması üçündür.

- √ avtomatik artımla unikal (təkrarlanmayan) natural ədədlərin
- məntiqi verilənlərin
- məhdud ölçüyə malik adi formatlaşdırılmayan mətnin (255 simvola qədər)
- həqiqi ədədlərin
- pul məbləğinin

468. Verilənlər bazası nədir?

- √ informasiyanın saxlanılması üçün nəzərdə tutulmuş təşkilati struktur
- informasiyanın və qeyd olunmuş siyahıların təşkili
- detallı planlaşdırma modeli
- əməliyyat sisteminin nəzarəti altında işləyən proqram
- elektron poçtun yaradılması və redaktə edilməsi

469. Qrup → Jurnalda sıra nömrəsi → Tələbənin ASA hansı münasibət tipinə aiddir?

- "çoxun – birə"
- "birin - sıfır"
- √ "birin – birə"
- "çoxun-çoxa"
- "birin -çoxa"

470. Qrup → Daxil olma → Fakultə hansı münasibət tipinə aiddir?

- √ "çoxun – birə"
- "birin - sıfır"
- "birin -çoxa"
- "birin – birə"
- "çoxun-çoxa"

471. Qrup → Özüne daxil olma → Tələbə hansı münasibət tipinə aiddir?

- √ "birin -çoxa"
- "birin - sıfır"
- "çoxun – birə"
- "birin – birə"
- "çoxun-çoxa"

472. Şəbəkə modelində verilənlər və münasibətlər, adətən, ... formasında təsvir olunur.

- müəyyən xassənin qiymətlərini əks etdirən cədvəlin sətirləri
- verilənlər modelinin əsas konstruksiyaları
- √ oxlar və düzbucaqları əks etdirən şəkillər
- matris və düsturlar
- müəyyən xassənin qiymətlərini əks etdirən cədvəlin sütunları

473. Açar sahə – bu, ...

- müəyyən xassənin qiymətlərini əks etdirən cədvəlin sütunlarıdır
- müəyyən xassənin qiymətlərini əks etdirən cədvəlin sətirləridir
- √ qiyməti cədvəldə yazını birqiymətli şəkildə təyin edən sahədir
- həqiqi ədədlərin saxlanılması üçün sahədir
- eyni xassəyə malik obyektlər qrupu haqqında verilənləri nizamlanmış şəkildə saxlamağa imkan verən sahədir

474. Verilənlərin həqiqi tipi ..... saxlanması üçündür.

- məntiqi verilənlərin
- vari vaxtının və təqvim günlərinin
- √ həqiqi ədədlərin
- pul məbləğinin

- məhdud ölçüyə malik adi formatlaşdırılmayan mətnin (255 simvola qədər)

475. Verilənlərin mətn tipi ..... saxlanması üçündür.

√ məhdud ölçüyə malik adi formatlaşdırılmayan mətnin (255 simvola qədər)

- pul məbləğinin
- cari vaxtın və təqvim günlərinin
- məntiqi verilənlərin
- həqiqi ədədlərin

476. Verilənlər modeli – bu, ...

- √ layihələndirmə mərhələsidir
- nəzəri modeldir
  - detallı planlaşdırma modelidir
  - proqram modelidir
  - təhlil mərhələsidir

477. İnformasiya modeli, bu .....

- √ təhlil mərhələsidir
- detallı planlaşdırma modelidir
  - proqram təminatıdır
  - layihələndirmə mərhələsidir
  - planlaşdırma modelidir

478. Modellərin əsas tipləridir:

- √ informasiya modeli, verilənlər modeli
- detallı planlaşdırma modeli və şirkətin istehsal modeli
  - sistem və proqram
  - əməli və yenidən işlənmiş
  - praktiki model

479. Pedaqoq→Daxil olma→ Kafedra münasibətin hansı tipinə aiddir?

- "birin – birə"
- "birin - sıfıra"
- √ "çoxun – birə"
- "çoxun-çoxa"
- "birin - çoxa"

480. Müəlliflər və nəşriyyatlar arasında ..... tip münasibət mövcuddur.

- √ "birin - çoxa"
- "birin - sıfıra"
  - "çoxun – birə"
  - "birin – birə"
  - "çoxun-çoxa"

481. Müəlliflər və kitab arasında ..... tip münasibət mövcuddur.

- √ "birin - çoxa"
- "birin - sıfıra"
  - "çoxun – birə"
  - "birin – birə"
  - "çoxun-çoxa"

482. Relyasiya modelində verilənlər ..... formasında təsvir olunur.

- müəyyən xassənin qiymətlərini əks etdirən cədvəlin sütunları
- müəyyən xassənin qiymətlərini əks etdirən cədvəlin sətirləri
- √ hər bir sətir hər hansı tipə malik obyekt, hər bir sütunu isə obyektin əlamətini müəyyən edən cədvəllər
- martis və düsturlar
- oxlar və düzbucaqları saxlayan şəkillər

483. Çoxalma proseslərinin imitasiyası və bioloji populyasiyaların tələmülü yolu ilə optimal qərarların alınması necə adlanır?

- genetik alqoritm
- biznes- proseslərin modelləşdirilməsi
- biznes- proseslərin reinjiniinqi
- qeyri-səlis məntiq
- √ təkamül modelləşdirməsi

484. Təkamül modelləşdirməsi nədir?

- əməli analitik emal əlavəsi
- iş axımının avtomatik idarə olunma texnologiyası
- √ çoxalma proseslərinin imitasiyası və bioloji populyasiyaların tələmülü yolu ilə optimal qərarların alınması
- istehsal proseslərinin qarşılıqlı əlaqə mühitinin təhlili və onun xarakteristikalarının ölçülməsinin proqnozlaşdırılması
- keçmişə aid olan böyük həcmli qeyri-bircins massivlərin keyfiyyətə və kəmiyyətə tədqiqi əsasında dinamik proseslərin proqnozlaşdırılması

485. Deskriptor təhlil, əlaqələrin təhlili və zaman sıralarının təhlili ..... metodlardır.

- √ statistik
- genetik
- evolyusion
- qeyri-səlis
- kibernetik

486. Obrazların tanınması, klasterizasiya və proqnoz ..... metodlardır.

- √ kibernetik
- dispersion
- reqression
- korrelyasion
- statistik

487. Kibernetik tədqiqat metodlarına aid deyil:

- təkamül proqramlaşdırması
- neyron şəbəkələr
- genetik alqoritmlər
- √ zaman sıralarının təhlili
- qeyri-səlis məntiq

488. Statistik tədqiqat metodlarına aiddir:

- proqnoz
- ekspert biliklərinin emalı sistemləri
- həllər acağı
- süni neyron şəbəkələr
- √ deskriptor təhlil

489. Keçmişə aid olan böyük həcmli qeyri-bircins massivlərin keyfiyyətə və kəmiyyətə tədqiqi əsasında dinamik proseslərin proqnozlaşdırılması və formal təhlili alətidir:

- √ Data Mining
- HOLAP

- ROLAP
- MOLAP
- Data Mart

490. Çoxölçülü VBIS-in əsas təyinatı:

- ✓ tarixi verilənlərin dinamik çoxölçülü təhlilinə yönəldilmiş sistemlərin reallaşdırılması
- verilənlərin əməli analitik emalı
- istehsal proseslərinin idarə olunması üzrə optimal tövsiyələrin işlənilməsi
- Workflow – nun qeyri-bircins məhsulları arasında qarşılıqlı əlaqənin təmini üçün vahid standartların hazırlanması
- gizli tendensiya və qaynauyğunluqların aşkarı və proqnozlaşdırılması

491. Data Mining texnologiyasının həll etdiyi məsələ deyil:

- təhlilin nəticələrinin vizuallaşdırılması
- istehsal proseslərinin idarə olunması üzrə optimal tövsiyələrin işlənilməsi
- ✓ aşkar tendensiya və qaynauyğunluqların proqnozlaşdırılması
- gizli təsir amillərinin aşkarı və proqnozlaşdırılması
- istehsal parametrləri və təsir amilləri arasında əvvəllər məlum olmayan qarşılıqlı əlaqələrin identifikasiyası

492. Data Mining texnologiyasının həll etdiyi məsələ deyil: gizli tendensiya və qaynauyğunluqların aşkarı və proqnozlaşdırılması gizli təsir amillərinin aşkarı və proqnozlaşdırılması

- ✓ istehsal parametrləri və təsir amilləri arasında əvvəllər məlum olan qarşılıqlı əlaqələrin identifikasiyası
- gizli tendensiya və qaynauyğunluqların aşkarı və proqnozlaşdırılması
- tarixi verilənlərin dinamik çoxölçülü təhlilinə yönəldilmiş sistemlərin reallaşdırılması
- təhlilin nəticələrinin vizuallaşdırılması
- istehsal proseslərinin qarşılıqlı əlaqə mühitinin təhlili və onun xarakteristikalarının ölçülməsinin proqnozlaşdırılması

493. Analitik informasiya texnologiyaları ..... avtomatlaşdırılmış idarə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

- ✓ istehsalın və müəssisənin
- tədris prosesinin
- məişət təsərrüfatının
- yalnız müəssisənin
- yalnız istehsalın

494. Riyazi üsullar, verilənlərin saxlanması və təsviri (vizuallaşdırılması) ..... İT-nin komponentləridir.

- bircinc
- qeyri-bircins
- ✓ analitik
- statik
- dinamik

495. “Əlaqələrin təhlili” statistik metodunun növü deyil:

- dispersiyalı
- faktorial
- ✓ klasterli
- korrelyasiyalı
- reqressiyalı

496. Çoxölçülü statistik təhlil metodunun növü deyil:

- reqressiyalı
- dispersiyalı
- ✓ diskriminasiyalı
- faktorial
- korrelyasiyalı

497. Statistik tədqiqat metodu deyil:

- √ analoq və prototiplərin axtarışı
- zaman sıralarının təhlili
- əlaqələrin təhlili
- şoxölçülü statistik təhlil
- deskriptor təhlil

498. Hansı sıra statistik proqram paketlərinin adlarını özündə saxlayır?

- √ Statistics, Data Desk, SAS, Systat
- Oracle, Scala, Systat
- Microsoft Project, SAS, Oracle
- SAS, Systat, SAP, Baan, Scala
- Statistics, Microsoft Project, SAP

499. Bütünlükdə istehsalın və müəssisənin avtomatlaşdırılmış idarə olunması üçün istifadə olunan texnologiyalar ..... İT adlanır.

- √ analitik
- dispersion
- korrelyasion
- dinamik
- statik

500. Statistics, Microsoft Project, SAP – proqram paketləri ..... əməliyyatların aparılması üçün nəzərdə tutulmuşdur

- √ statistik
- statik
- analitik
- dinamik
- dispersion